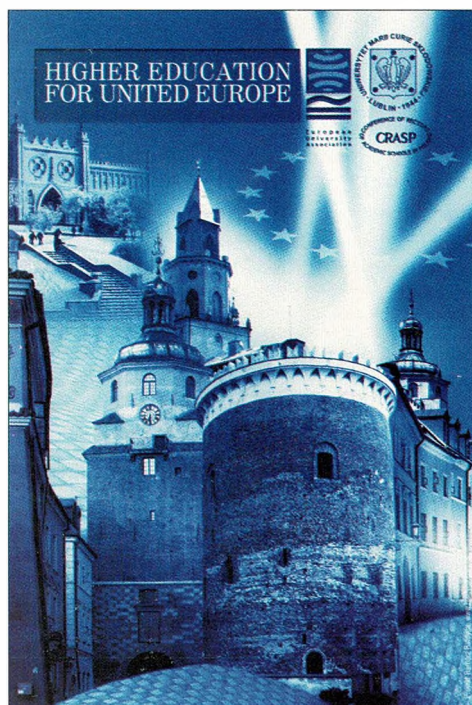

Kongres rektorów uczelni europejskich w Lublinie „HIGHER EDUCATION FOR UNITED EUROPE”

W dniach od 28 kwietnia do 1 maja br., na zaproszenie Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej spotkało się w Lublinie ponad 300 rektorów z 32 krajów Europy na Kongresie „Higher Education for United Europe”, aby uczcić w ten sposób rozszerzenie Unii Europejskiej. Współorganizatorami Kongresu była Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) i European University Association (EUA). W programie Kongresu znalazły się m.in. następujące sesje:

- The Role of the University in the Promotion of the European Joint Heritage,
- Building of the European Higher Education Area – the National Experiences of the Ascending Countries,
- Education for Europe: the Concept of the European Citizenship,
- Higher Education in Central and Eastern Europe and its New Settings: Challenges and Opportunities.

Wśród wielu bardzo interesujących prezentacji znalazło się m.in. wystąpienie rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ks. Andrzeja Szostka pt. „Uniwersytet: promotor człowieka i jego wielkości”, które za zgodą Autora przedrukujemy. Na zakończenie Kongresu uczestnicy przyjęli Deklarację Lubelską, której uroczyste podpisanie nastąpiło wieczorem 30 kwietnia na Lubelskim Zamku u stóp obrazu Jana Matejki „Unia Lubelska” podczas wielkiego przyjęcia wydanego przez prezydenta Lublina.

Wiesław Makarewicz
Rektor

Z życia Uczelni

Minister Edukacji Narodowej i Sportu Miroslaw Sawicki spotkał się z rektorami pomorskich szkół wyższych 7 maja 2004 r. w Ośrodku Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Gdańskiego w Leźnie.

Odświeżenie tablicy pamiątkowej ku czci Profesora Anzelma Hoppe. Od lewej Magdalena, Michał i Krystyna Hoppe, prof. Andrzej Szutowicz, prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan

Laureatem konkursu na Najlepszą Pielęgniarkę, Położną Roku został mgr Piotr Holajn.

Odświeżenie tablicy pamiątkowej ku czci Profesor Zofii Majewskiej w dniu 15 maja dokonali prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan i prof. Ewa Dilling-Ostrowska, kierownik Katedry Neurologii oraz Kliniki Neurologii Rozwojowej

**zostańci
z nami!**

Jeśli jesteś młodym
pracownikiem nauki
w polskiej uczelni,

jeśli masz
niebanalny pomysł badawczy, jeśli jesteś obdarzony talentem
i zamiłowaniem do dydaktyki, jeśli potrafisz przedstawić już liczący się dorobek
naukowy, udokumentowany publikacjami, wystarczy, byś na początek wypełnił
formularz zgłoszeniowy, który do końca czerwca 2004 r.

jest dostępny na stronie www.polityka.onet.pl

Do zdobycia
stypendium

25 000 zł

Informacji udzieli Dominika Nowak, tel. (22) 451 62 02; e-mail: d.nowak@polityka.com.pl

Stypendia **POLITYKA** otrzymało w 2001 r. 16, w 2002 r. 22, a w 2003 r. już 25 młodych naukowców.

10 maja 2004 r. w Ratuszu Staromiejskim odbyła się promocja książki *Polityka i medycyna* autorstwa prof. Barbary Krupy-Wojciechowskiej. W spotkaniu i dyskusji na temat książki wśród licznie zgromadzonej publiczności udział wzięli: rektor prof. Wiesław Makarewicz, prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan, prorektor ds. dydaktyki prof. Bolesław Rutkowski oraz dyrektor administracyjny dr Sławomir Bautembach.

W numerze...

Kongres rektorów w Lublinie	1
Kalendarium Rektorskie	3
Zdaniem rektora... ..	4
Uniwersytet: promotor człowieka i jego wielkości	5
Regulacje systemu oceny etycznej badań naukowo-klinicznych	8
Nowi profesorowie tytularni	9
Tablice pamiątkowe ku czci Profesorów ..	10
Polecamy czytelnikom	10
Studia Doktoranckie	11
Nowe władze GTN	11
Kolonie dla dzieci	11
Preferencje specjalizacyjne studentów Wydz. Lekarskiego AMG	12
Oferta edukacyjna AMG w roku akademickim 2004/2005	15
Baltdentica' 2004	16
Apel KSLP	16
Kadry AMG i ACK AMG	17
Nowi doktorzy	17
Pielęgniarka, Położna Roku 2004	18
Konferencja Bibliotek Medycznych	19
Posiedzenia, Towarzystwa	20
Europejska Orkiestra Studentów Medycyny	21
Uroneptualnia' 2004	22
X Spotkania Kardio-Nefrologiczne	23
Studenckie Spotkania Gastroenterologiczne	23
XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa Studentów i Młodych Lekarzy	24
Studentki pielęgniarstwa bliżej chorych ..	25
Medykalia' 2004	26
Wolontariusze Hospicjum na ulicach ..	28

GAZETA AMG

Redaguje zespół: prof. dr hab. Marek Hebanowski, prof. dr hab. Brunon Imieliński (red. naczelny), prof. dr hab. Roman Kaliszan, prof. dr hab. Marek Lato-szek, mgr Józefa de Laval (z-ca red. naczelnego), dr Emilia Mierzejewska, dr hab. Antoni Nasal, prof. nzw., dr Tomasz Zdrojewski, sekretarz red.: mgr Danuta Gołębiwska, red. tech.: mgr Tadeusz Skowrya. Fot. Dariusz Omernik.

Adres redakcji: Biblioteka Główna AMG, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 349-14-83; e-mail: gazeta@amg.gda.pl; www: <http://www.gazeta.amg.gda.pl>

Druk: **Drukonsul**. Nakład: 650 egz.

Wydanie dofinansowane przez KBN

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów nie zamówionych, a także prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru 3 zł; w prenumeracie zagranicznej – 3 USD.

Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Akademii Medycznej w Gdańsku z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”:

Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

Kalendarium Rektorskie

02.05.04 – na zaproszenie Gdańskiego Związku Pracodawców rektor prof. Wiesław Makarewicz uczestniczył w Szymbarku w imprezie „Kaszuby w Unii Europejskiej” zorganizowanej z okazji przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

03.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział w obchodach Święta 3 Maja. Program uroczystości obejmował m.in. złożenie kwiatów pod pamiątkową tablicą J. Piłsudskiego oraz pod pomnikiem Jana III Sobieskiego i podniesienie flagi na Dworze Artusa. Uroczystości zakończyła msza święta za Ojczyznę w Bazylice Mariackiej odprawiona przez metropolitę gdańskiego ks. abp. Tadeusza Gocłowskiego.

04.05.04 – na zaproszenie Pomorskiego Centrum Badań i Technologii Środowiska POMCERT rektor prof. Wiesław Makarewicz uczestniczył w spotkaniu roboczym Komitetu Programowego przy Dyrektoracie Nauki Komisji Europejskiej pod hasłem *Badania, technologie i polityka ochrony środowiska – doświadczenia i perspektywy*.

06.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz i dyrektor administracyjny dr Sławomir Bautembach wzięli udział w uroczystym otwarciu Juwenalii 2004 na Długim Targu w Gdańsku jednocześnie rozpoczynającym Medykalia 2004.

06.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz uczestniczył w otwarciu 12. konferencji International Scientific Students Conference zorganizowanej przez Studenckie Towarzystwo Naukowe AMG.

07.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz uczestniczył w spotkaniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu Mirosława Sawickiego z rektorami pomorskich szkół wyższych. Spotkanie odbyło się w Ośrodku Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Gdańskiego w Leźnie.

08.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział w Sobieszewie w uroczystości rozdania nagród i zamknięcia 12th International Scientific Students Conference.

10.05.04 – posiedzenie Rady Rektorów Województwa Pomorskiego, któremu przewodniczył rektor prof. Wiesław Makarewicz odbyło się w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. W programie znalazły się m.in. informacje o postępie wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji (RIS-P) i przygotowaniu do powołania w Trójmieście Centrum Zaawansowanych Technologii oraz o możliwościach wykorzystania przez uczelnie wyższe funduszy strukturalnych UE.

10.05.04 – w Ratuszu Staromiejskim odbyła się promocja książki *Polityka i medycyna* autorstwa prof. Barbary Krupy-Wojciechowskiej. W spotkaniu i dyskusji na temat książki udział wzięli: rektor prof. Wiesław Makarewicz, prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan, prorektor ds. dydaktyki prof.

Bolesław Rutkowski oraz dyrektor administracyjny dr Sławomir Bautembach.

11.05.04 – prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan uczestniczył w posiedzeniu Zespołu ds. Ochrony Zdrowia Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. W porządku obrad przewidziano omówienie problemu cen leków w kontekście zwiększonych wydatków szpitali, społeczeństwa i kosztów utrzymania aptek otwartych.

11.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz uczestniczył w inauguracji zajęć internetowego kursu z zakresu etyki organizacji metodą e-learning.

12.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz przyjął członków Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej pod przewodnictwem dr. hab. Andrzeja Pająka. Po spotkaniu Komisja zajęła się oceną jakości kształcenia na kierunku studiów „zdrowie publiczne”.

12.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego Ryszardowi Kapuścińskiemu. Uroczystość odbyła się w Dworze Artusa.

13.05.04 – prorektor ds. klinicznych prof. Stanisław Bakuła uczestniczył w uroczystym rozstrzygnięciu konkursu na najlepszą pielęgniarkę roku. Laureatem konkursu został mgr Piotr Holajn.

13.05.04 – prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan uczestniczył w konferencji naukowo-szkoleniowej GTN poświęconej pamięci prof. Anzelma Hoppe i uroczystym odsłonięciu tablicy pamiątkowej w sali „Andrzeja” Katedry Biochemii Klinicznej.

13-15.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział w VI Międzynarodowym Kongresie Implantologii Stomatologicznej OSIS w Juracie, nad którym sprawował patronat honorowy.

13.05.04 – prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan wystąpił na koncercie muzyki amerykańskiej w wykonaniu Chóru AMG im. Tadeusza Tyłewskiego pod dyrekcją Jerzego Szarafińskiego.

14.05.04 – prorektor ds. klinicznych prof. Stanisław Bakuła uczestniczył w konferencji *Szpital kliniczny w obliczu problemów prawnych i organizacyjnych* zorganizowanej w Akademii Medycznej w Poznaniu przez Stowarzyszenie Dyrektorów Szpitali Klinicznych.

14.05.04 – prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan uczestniczył w posiedzeniu Rady Programowej Konferencji Naukowej GTN. Tematem spotkania było *Miejsce, rola i znaczenie edukacji w wymiarze regionalnym, narodowym i globalnym*.

15.05.04 – prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan, na zaproszenie rektora Politechniki Gdańskiej, wystąpił

II BAŁTYCKI FESTIWAL NAUKI

W *Gazecie Wyborczej* z dnia 22/23 maja 2004 r. JM Rektor AMG zwrócił się do czytelników następującymi słowami:

Szanowni Państwo,

W imieniu Rady Rektorów Województwa Pomorskiego, wszystkich współorganizatorów i swoim własnym pragnę zaprosić do czynnego uczestnictwa w II Bałtyckim Festiwalu Nauki.

Bałtycki Festiwal Nauki jest imprezą popularnonaukową organizowaną przez wyższe uczelnie województwa pomorskiego, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty branżowe oraz inne związane z nauką instytucje naszego regionu.

Festiwal jest adresowany do szerokiego kręgu społeczeństwa Wybrzeża i regionu, niezależnie od wykształcenia. Oferta festiwalowa obejmuje 335 różnorodnych imprez i wydarzeń przygotowanych z udziałem 31 instytucji.

Celem Festiwalu jest upowszechnienie tematyki i osiągnięć badań naukowych oraz przybliżenie ich społeczeństwu w możliwie zrozumiałej, atrakcyjnej formie – rozwinięcie ciekawości świata i radości z jego poznawania. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na wartość i przydatność badań prowadzonych w licznych laboratoriach i instytucjach naukowych. W kolejnych edycjach Festiwalu szczególny nacisk kładziemy na przedstawienie

miejsca, jakie zajmuje morze w badaniach naukowych i wartości, jakie niesie Bałtyk dla naszego regionu.

Tegoroczna edycja wpisuje się w jubileuszowe obchody czterech instytucji biorących aktywny udział w Festiwalu. W październiku br. rozpocznie się Jubileuszowy Rok Akademicki w Politechnice Gdańskiej (setna rocznica nauczania politechnicznego w Gdańsku oraz 60-lecie Politechniki Gdańskiej); w maju bieżącego roku mija 85 lat od powołania Państwowego Instytutu Geologicznego oraz 50 lat od powstania Gdańskiego Oddziału Instytutu Energetyki. Ponadto świętujemy 80-lecie słupskiego muzealnictwa.

Żywimy głęboką nadzieję, że w przygotowanym programie znajdą Państwo propozycje, które Was zainteresują i rozbudzą chęć zdobywania i pogłębiania wiedzy. Chcielibyśmy udowodnić, że nauka nie zamyka się jedynie w mądrych księgach. Wierzymy, że uda nam się połączyć ją z ciekawą zabawą i rozrywką, czego i Państwu, i sobie gorąco życzymy.

Czekamy na Was nad Bałtykiem!

Przewodniczący Rady Rektorów
Województwa Pomorskiego
Rektor Akademii Medycznej w Gdańsku
prof. Wiesław Makarewicz

Kalendarium

 Koncertu Majowego, na który złożyła się *Msza Koronacyjna* W. A. Mozarta oraz *Stabat Mater* K. Szymanowskiego.

15.05.04 – prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan wziął udział w uroczystym odświeżeniu pamiątkowej tablicy ku czci prof. Zofii Majewskiej w Klinice Neurologii Rozwojowej. Profesor Majewska przed laty stworzyła pierwszą w Polsce klinikę neurologii dziecięcej.

16.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział w finale 30 edycji konkursu Stowarzyszenia Czerwonej Róży na najlepszego studenta oraz najlepsze koło naukowe wyższych uczelni Wybrzeża Gdańskiego. Najlepszą studentką została Paulina Borysewicz – studentka IV roku Wydziału Architektury i Wzornictwa ASP oraz I roku studiów doktoranckich PG. Koło Immunologii Doświadczalnej przy Katedrze Histologii i Immunologii AMG zostało wybrane najlepszym kołem naukowym.

18.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz, dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Janusz Moryś i dyrektor administracyjny dr Sławomir Bautembach uczestniczyli w posiedzeniu Rady Międzywydziałowego Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej AMG w Gdyni.

19.05.04 – w hotelu Rezydent w Sopocie odbyła się konferencja prasowa poświęcona organizacji II Bałtyckiego Festiwalu Na-

uki w Trójmieście z udziałem rektora prof. Wiesława Makarewicza.

20.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział w uroczystej Gali wręczenia statuetek Gryfa Gospodarczego 2004 oraz wyróżnień dla nagrodzonych przedsiębiorstw Pomorza. Wśród licznie zgromadzonych gości byli przedstawiciele władz administracyjnych i samorządowych, członkowie Sejmiku Gospodarczego oraz osobistości świata biznesu, kultury i nauki.

21.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz i dziekan prof. Janusz Moryś oraz prorektor ds. klinicznych prof. Stanisław Bakuła uczestniczyli w obchodach Jubileuszu 50-lecia ukończenia studiów potoczonych z uroczystością odnowienia dyplomów lekarskich studentów Wydziału Lekarskiego AMG rocznika 1949–1954.

21.05.04 – w Dworze Artusa w Gdańsku odbyło się spotkanie wicepremiera Jerzego Hausnera z władzami administracyjnymi województwa oraz z rektorami uczelni wyższych Trójmiasta. Obecni byli: rektor prof. Wiesław Makarewicz oraz prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan.

23.05.04 – rektor prof. Wiesław Makarewicz wziął udział, jako zaproszony gość, w II Kongresie Krajowym Stowarzyszenia Ruchu Studenckiego „Ordynacka” w Warszawie.

24.05.04 – posiedzenie Senatu AMG.

mgr Urszula Skatuba

ZDANIEM REKTORA...

Ze smutkiem i pewnym zażenowaniem przyjąłem fakt, że nikt (sic!) spośród 108 członków Rady Wydziału Lekarskiego, do których zostało przez dziekanat skierowane imienne zaproszenie do udziału w niedawnej uroczystości odnowienia dyplomów z okazji jubileuszu 50-lecia ukończenia studiów lekarskich w AMG (absolwenci rocznika 1954), nie miał emocjonalnej potrzeby uczestniczenia w tym wydarzeniu. A był to rocznik szczególnie, z którego wywodzi się blisko 20 profesorów naszej Alma Mater, większość więc aktualnych członków Rady Wydziału to ich studenci i wychowankowie. Cóż, widocznie sprawy bieżące, nawet zapewne te drobne, traktowane są jako ważniejsze! Tylko, czy powinniśmy mówić studentom o potrzebie kultywowania tradycji akademickich i czy jako rektor, nie mijam się aby z prawdą pisząc w swoich przemówieniach, że „stajemy się prawdziwym medycznym uniwersyte-tem?”

prof. Wiesław Makarewicz
Rektor

KONGRES REKTORÓW UCZELNI EUROPEJSKICH

Andrzej Szostek MIC

UNIwersytet: PROMOTOR CZŁOWIEKA I JEGO WIELKOŚCI

Uniwersytet to jeden z najszcześniejszych pomysłów średnio-wiecznej Europy. Trudno wskazać na inną instytucję, która tak trwale wpisała w jej dzieje i w rozwój kultury każdego z europejskich narodów, a którą tak chętnie zaakceptowały także inne kraje i kontynenty. Oczywiście, poszczególne uniwersytety przeżywały okresy wzlotów i kryzysów, poddane były przez wieki różnorakim reformom, ukształtowały się różne wzorce i typy uniwersyteckiego studium – ale przecież wciąż zachowują one jakąś podstawową swą tożsamość, wciąż cieszą się wysokim prestiżem w społeczeństwie, wciąż jednoczą i kształtują umysły elit intelektualnych Europy i świata. Co decyduje o tej żywotności uniwersytetu i jego inspirującej, kulturoznawczej sile? Odpowiedzi jest zapewne wiele, tu chcę zwrócić uwagę na bodaj niektóre cechy uniwersytetu, dzięki którym może on wspomagać – i często rzeczywiście wspomaga – człowieka (zwłaszcza młodego) w jego najgłębszym, człowieczym rozwoju.

1. Poszukiwanie prawdy

Człowiek jest istotą rozumną. Potrafi zdobyć się na poznawczy dystans wobec świata go otaczającego i wobec siebie samego. Zadaje pytania o istotę rzeczy i zjawisk, o ich genezę, szuka ostatecznych przyczyn tego, co istnieje i celu własnej egzystencji. Jest ciekaw świata, chce go poznać. Poznanie prawdy o otaczającej go rzeczywistości i o sobie samym ma doniosłe znaczenie praktyczne: pozwala wykorzystać prawa rządzące światem i zapanować nad nim, pozwala też świadomie pokierować własnym życiem. Ale motywy pragmatyczne nie wyczerpują pasji poznawczej człowieka. Poszukuje on prawdy także tam, gdzie nie spodziewa się osiągnąć żadnych praktycznych korzyści, chce po prostu poznać to, co go ciekawi. Interesuje go przeszłość i przyszłość, sięga wzrokiem do gwiazd i analizuje strukturę atomu, obserwuje zachowanie zwierząt i rozwiązuje skomplikowane zadania matematyczne. Paradoksalnie, takie właśnie bezinteresowne poszukiwanie prawdy przyniosło mu wiele praktycznych korzyści, największą jednak korzyść z tych poszukiwań odnosi on sam. Poszukiwanie prawdy i poszerzająca się wiedza o świecie ubogaca jego samego, rozwija jego umysł i daje radość, jakiej żadne doraźne korzyści nie mogą zastąpić ani przewyższyć. Przez dociekanie prawdy rozwija się jako człowiek właśnie, jako istota rozumna.

Uniwersytet daje mu niezrównaną szansę takiego rozwoju. Tu młody, ciekaw świata człowiek znaleźć może innych, zarażonych podobnym „bakcylem wiedzy” profesorów i studentów. Poprzez bibliotekę grono poszukujących wraz z nim prawdy ogromnie się poszerza. Nade wszystko jednak tu nauczyć się może specyficznego dla nauki, systematycznego i metodycznego podejścia do interesujących go zagadnień. Bogaty i przemyślany program studiów, zestaw poszczególnych przedmiotów, różnorodność zajęć dydaktycznych, pozwalają mu przybliżyć się do prawdy wytrwale, wszechstronnie i dociekliwie. Otrzymał ukończenie studiów dyplom daje mu jakąś gwarancję, że nabyta przez niego wiedza jest głęboka i rzetelna.

2. Kształcenie uniwersalne

Poszczególne prawdy to mają do siebie, że się jedna z drugą łączą, a nabyta wiedza prowokuje do coraz dalszych pytań i coraz to nowych obszarów zainteresowań. Wszystkiego, oczywiście, wiedzieć się nie da, na przeszkodzie staje złożone bogac-

two poznawanej rzeczywistości, a także ograniczoność ludzkiego umysłu i całej ludzkiej kondycji. *Ars longa, vita brevis*, jak powiadali starożytni: życia nie starczy, by zaspokoić całą nurtującą nas ciekawość. Ale ważne jest, by sobie uświadomić ten pełniejszy kontekst nabywanej wiedzy, by nie poprzestać na zawężonym horyzoncie badań. Tym różni się wykształcenie od nabycia wąskiej specjalizacji, która zresztą sama staje się płytka i jałowa, gdy nie uwzględnia szerszej perspektywy poznawczej.

Uniwersytet nazwę swą bierze właśnie stąd, że programowo niejako oferuje studiującym takie właśnie bogate wykształcenie, wykraczające daleko poza wąską specjalizację. Klasyczne, średniowieczne uniwersytety miały w swej strukturze cztery wydziały, odpowiadające *universum* ówczesnej wiedzy: wydziały sztuk wyzwolonych (*artes liberales*), prawa, medycyny i teologii. Dziś wiedza jest daleko bogatsza i wydziałów jest znacznie więcej, tak że nie sposób wszystkich pomieścić w ramach jednej uczelni. A jednak znamienne jest, że miano „uniwersytetu” skłonni jesteśmy nadać tym nade wszystko szkołom wyższym, które usiłują pomieścić w sobie możliwie szeroki wachlarz różnych dziedzin wiedzy. I nie chodzi o to, by miano to odnosić tylko do uczelni większych: takich, na których uczy się więcej studentów na liczniejszych kierunkach. Rzecz raczej w tym, by w programie studiów uwzględnić przedmioty, które dają studentowi szerszą perspektywę poznawczą i by umożliwić mu zaspokojenie zainteresowań wykraczających poza obrębą przezeń specjalizację. Do tego zresztą aspiruje – i słusznie – także wiele uczelni, które formalnie miana „uniwersytetu” nie noszą, ale które chcą świadomie nawiązać do tej podstawowej idei uniwersytetu jako uczelni dającej nie tylko określoną wiedzę, ale pełniejsze wykształcenie. Dzięki niemu jej absolwent zaliczyć się może do elity intelektualnej społeczeństwa. Co więcej, nierzadko właśnie to pełniejsze wykształcenie, jakie wynosi z uniwersytetu, pozwala mu podjąć pracę lub funkcję społeczną daleko wykraczającą poza nabytą kierunkową wiedzę.

3. Nauka i edukacja: wychowawcza wspólnota profesorów i studentów

Bodaj wyraźniejszym jeszcze wyróżnikiem uniwersytetu jest to, że łączy on w sobie uprawianie nauki z dydaktyką. Nie jest on ani placówką badawczą, ani szkołą zawodową przyuczającą do wykonywania odpowiedniego zawodu. Z tego punktu widzenia znamienne dla uniwersytetu jest seminarium, w ramach którego Profesor – Mistrz dzieli się ze studentami przedmiotem swych badań, wprowadza ich w nie, zaprasza do wspólnego myślenia nad zagadnieniami, które go nurtują. Seminarium naukowego nie zastąpią ani wykłady, ani lektury stosownych książek, ani nastawione na zapoznanie się z warsztatem naukowym ćwiczenia, ani wreszcie, wielce skądinąd obiecujące, kształcenie na odległość. Wszystkie te formy dydaktyczne są ważne, nawet nieodowne, żadne z nich jednak nie zastąpi tej wspólnoty, jaką tworzy profesor z dojrzewającymi do coraz większej samodzielności intelektualnej studentami, z których niektórzy pozostaną przy katedrze jako jego najbliżsi współpracownicy, a z czasem następcy. Oczywiście, seminarium takie możliwe jest tylko tam, gdzie profesor prowadzi naukowe badania, gdy ma na to czas i środki, gdy praca ściśle naukowa stanowi rzeczywiście główne jego intelektualne zajęcie.

KONGRES REKTORÓW UCZELNI EUROPEJSKICH

Nie do przecenienia jest wychowawcze znaczenie takiego uniwersyteckiego kształcenia, zwłaszcza zaś seminarium. Po łacinie termin ten oznacza „zasiew” – i jest to właśnie instytucja nastawiona na to, by myśl profesora, posiana w umysłach studentów, zakiełkowała ich własnymi, oryginalnymi i twórczymi przemyśleniami. Jest to zarazem środowisko, w którym kształtuje się szczególna, osobista więź pomiędzy profesorem i studentem i pomiędzy samymi studentami, kształtuje się w tym kontekście ich naukowy charakter, ich osobowość. W programie studiów bywa i powinno być miejsce dla zajęć z etyki, ale nic nie zastąpi osobistego przykładu profesora. Nigdzie indziej nie będzie miał student lepszej okazji, by zrozumieć i przyswoić sobie zasady rzetelności badań naukowych, uczciwości naukowego dyskursu, zrozumienia poglądów tych, z którymi toczy naukowy spór. Rzecz jasna, nie wszyscy studenci zostaną naukowcami, wspomniane zasady jednak ważne są także poza dziedziną naukowych dociekań. Otwartość na nowe pomysły i argumenty, poszanowanie poglądów innych i uczciwa próba ich zrozumienia, wspólne poszukiwanie najlepszych rozwiązań trudnych zadań – to zalety potrzebne w pełnieniu każdej społecznej funkcji.

4. Formacja kulturowa i obywatelska

Życie studenckie nie wyczerpuje się, jak wiemy, w uczestnictwie w wykładach, ćwiczeniach i seminariach naukowych. W uniwersytecie działają rozliczne koła naukowe, chóry, teatry i kluby sportowe; odbywają się spotkania z ciekawymi ludźmi, nie tylko związanymi z nauką, studenci zaangażowani są w wolontariat, działają w duszpasterstwie akademickim, chodzą na imprezy kulturalne, przesiadują w kawiarniach, urządzają kabarety i zabawy, organizują wycieczki itd. To nie jest dodatek do zasadniczej funkcji uniwersytetu; ten typ aktywności studenckiej należy do jego natury – i to nie tylko dlatego, że studentami są na ogół ludzie młodzi. Idzie o to, że nie tylko poszczególne zagadnienia i dyscypliny łączą się z sobą, ale sama nauka jest dziedziną kultury i niejako przestaje być sobą, jeśli nie jest powiązana z innymi jej działami. Formacja uniwersytecka nigdy nie poprzestawała na poziomie czysto intelektualnym, ale zawsze, od średniowiecznych czasów, dawała możliwość pełniejszego osobowego rozwoju studenta, a zwłaszcza zachęcała go do otwarcia na innych, do poszerzania jego kontaktów. Do najstarszej tradycji uniwersytetów należało budowanie szerszej wspólnoty wewnątrz danej uczelni, a także intensywna wymiana pomiędzy profesorami i studentami różnych wyższych szkół, z wielu krajów. Student stopniowo nie tylko nabywał wiedzę w ramach jakiejś dyscypliny otwartej na *universum* wiedzy, ale stawał się obywatelem *universum*, obywatelem świata.

Rozwijają przy tym także zdolności organizacyjne, uczył się samorządności i społecznej odpowiedzialności. Nie jest przypadkiem, że wiele ruchów społeczno-politycznych bądź to inspirowanych było przez środowiska studenckie, bądź też w nich znajdowały one szczególnie silny odzew. Uniwersytety były przez wieki miejscem spotkań młodzieży różnych nacji, wyznań i kultur. Zarażały swą pasją poznawczą, otwartością na to, co nowe i młodzieńczą radością otoczenie, były zaczątkiem nowej kultury tam, gdzie powstawały, a ich absolwenci w naturalny sposób włączali się do grona tych, którym powierzano wspólne dobro całej społeczności. To dlatego w niektórych krajach tabliczki z nazwami miast opatrzone bywają dumnym dopiskiem „miasto uniwersyteckie”, by przybywający tam wiedzieli, że stoją u bram miasta szczególnego, którego ranga – całego miasta ranga – podniesiona została właśnie przez to, że żyje w nim i promieniuje wokół taki ośrodek nauki, kultury i cywilizacji. To dlatego uniwersytety są tak niezastąpioną drogą jednoczenia narodów i kultur, są tak nieodzowne w jednoczącej się Europie i świecie.

Są – czy tylko powinny być? Zarysowałem dość idealny obraz uniwersytetu, w szczególności wizję tego, jak uniwersytet kształcić i kształtować może młode pokolenia ludzi wewnętrznie dojrziałych i przygotowanych do podjęcia ważnych zadań społecznych. Jest to wizja głęboko humanistyczna i – dodajmy – głęboko chrześcijańska. Nie zapominajmy, że pierwsze uniwersytety zakładane były przez Kościół, że w jego ramach gwarantowana była daleko posunięta autonomia uniwersytetu, bez której nie można myśleć o rzetelnym poszukiwaniu prawdy, o kształtowaniu umysłów i serc młodych ludzi. I jeśli nawet od czasów nowożytnych nie powołuje się uniwersytetów z inspiracji Kościoła (z wyjątkiem uniwersytetów katolickich, oczywiście, zresztą dość licznych), to przecież cechą także współcześnie zakładanych uniwersytetów jest to, że usiłują one łączyć w sobie elementy edukacji i wychowania, że chcą wypuszczać ze swego środowiska absolwentów dobrze wykształconych i prawidłowo wewnętrznie i społecznie ukształtowanych. Taka uniwersytecka formacja człowieka jest bezcennym dziedzictwem europejskim i atutem, który decyduje o jego atrakcyjności również we współczesnym świecie.

Choć szkicowałem ten obraz uniwersytetu w dość jasnych, optymistycznych barwach, to przecież, jak sądzę, wiele w nim prawdy. Zdaje się o tym świadczyć właśnie wspomniana niezwykła trwałość tej instytucji i autorytet, jakim się powszechnie cieszy. Ale wiemy wszyscy, że rzeczywistość często odbiega od tego ideału, a uniwersytetom niełatwo pełnić dziś ich wychowawczą, kulturotwórczą i cywilizacyjną misję. Mnogość studentów utrudnia wytworzenie tak ważnej, nieledwie intymnej wspólnoty łączącej profesorów i studentów. Plagą stają się plagiaty i prace dyplomowe pisane „na zamówienie”. Nauczyciele akademicy troszczą się mniej o odkrycie ważnej dla nich prawdy niż o „zaliczenie” kolejnych stopni tak zwanej kariery naukowej. Kiepska kondycja finansowa skłania wielu z nich do podjęcia dodatkowych etatów, kosztem prowadzenia badań naukowych, na które zresztą często brakuje środków. Programy studiów redukowane bywają, pod ciśnieniem wąsko rozumianego zapotrzebowania na fachowców, do zestawu czysto zawodowych przedmiotów. Zaniepokojeni perspektywą bezrobocia studenci szukają nie tyle prawdy zaspokajającej ich poznawczą ciekawość, ile „papierka”, który pozwoli im – możliwie niewielkim nakładem intelektualnego wysiłku – znaleźć pracę. Listę tych niepokojących zjawisk można by długo jeszcze powiększać. O czym ona świadczy? Nade wszystko o tym, że nic nie dzieje się automatycznie i nawet najpiękniejszy zamysł wymaga trudu i osobistego zaangażowania, jeśli nie ma zostać zaprzepaszczone. Trzeba więc zastanowić się nad tym, co dziś utrudnia uniwersytetom wypełnianie ich szlachetnych zadań i co robić, by te przeszkody przezwyciężyć. Chwila jest bowiem szczególnie. Jutro dziesięć nowych krajów przystąpi do Unii Europejskiej, które jeszcze wszystkich krajów Starego Kontynentu nie obejmie. Łączą nas już dziś liczne i dobre kontakty z uczelniami w Rosji, na Ukrainie i na Białorusi, w Rumunii i Bułgarii. Ciesząc się, że wejdziemy w ściślejszy kontakt z państwami i uniwersytetami już tę wspólnotę stanowiącymi, chcemy być pomostem łączącym nas z krajami nie należącymi jeszcze do europejskiej „piętnastki”, a od jutra „dwudziestki piątki”. Będziemy to jednak mogli czynić (a bardzo tego pragniemy), jeśli nie zagubimy istotnej tożsamości uniwersytetu i jeśli sprzyjać temu będą warunki polityczne i ekonomiczne.

Powtórzmy: szansa kulturowego (nie zaś tylko politycznego) jednoczenia Europy jest dziś niepowtarzalna, a uniwersytetów nikt nie zastąpi w ich roli kształtowania umysłów i serc młodych ludzi w duchu najszlachetniejszych europejskich ideałów.

KONGRES REKTORÓW UCZELNI EUROPEJSKICH

DEKLARACJA
LUBELSKA

1.

Uniwersytety są bezcennym i trwałym dobrem kultury europejskiej. Ostały się pomimo licznych przemian politycznych i gospodarczych, jakie przetoczyły się przez Europę. Przyciągały do siebie najtęższe umysły i szlachetne serca, współtworzyły i rozwijały Europę ducha, którą się szcycimy i która promieniuje na cały świat. Również i dziś uniwersytety aktywnie uczestniczą w procesie głębokich przemian, jakie stały się udziałem naszego pokolenia. Realizując cele określone w Deklaracji Bolońskiej oraz Strategii Lizbońskiej, dostosowują system kształcenia do potrzeb i wymagań europejskiego rynku pracy. Działają na rzecz podniesienia jakości i konkurencyjności europejskiego szkolnictwa wyższego, rozwijając badania naukowe, promując innowacyjność i aktywnie uczestnicząc w transferze technologii oraz kształcąc w tym duchu młode kadry. Przyczyniają się w ten sposób do budowania społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Współpracując ściśle ze sobą, uniwersytety tworzą dziś Europejską Przestrzeń Edukacyjną i Badawczą.

2.

Misja europejskich uczelni nie może się jednak ograniczać jedynie do kształcenia studentów i rozwijania nauki. Jej istotnym elementem jest także wychowanie młodego pokolenia w duchu wartości stanowiących podstawę naszej kultury i decydujących o jej dynamicznej żywotności. Parafrazując maksymę Jana Zamoyskiego, wielkiego polskiego męża stanu z XVI wieku, możemy powiedzieć: „Taka będzie Europa, jakie jej młodzi chowanie”. Ale rozumiemy też, że „Takie będzie młodzi chowanie, jakie będą europejskie instytucje edukacyjne”. Pragnąc sprostać tej wielkiej misji uniwersytetu, dokończymy wszelkich starań, by właściwie i skutecznie realizować cel, jakim jest kształcenie i wychowanie dobrych obywateli jednoczącej się Europy. Myślimy nie tylko o studentach. Podejmujemy inicjatywę wypracowania - wspólnie z innymi środowiskami i instytucjami - spójnego modelu edukacji, opartego na europejskim systemie wartości i wizji obywatelstwa europejskiego. Będziemy wdrażać ten model na wszystkich poziomach kształcenia, tworząc odpowiednie programy nauczania, pisząc podręczniki, a także własnym postępowaniem oddziałując na serca i umysły młodzieży oraz całego społeczeństwa.

3.

Na naszych oczach organizująca się w nowy sposób Europa przesuwa się ku Wschodowi, który przecież współtworzył jej wielowiekowe kulturowe dziedzictwo. Środowisko uniwersyteckie z radością ten proces odnotowuje i już dziś wychodzi mu naprzeciw. Europejska Przestrzeń Szkolnictwa Wyższego obejmuje już teraz 40 krajów i trudno byłoby sobie wyobrazić zjednoczoną akademicką Europę bez uniwersytetów w Moskwie, Petersburgu i Królewcu, w Kijowie i Lwowie, w Bukareszcie i Sofii. Będziemy wspierać ten proces poszerzania Europy, dbając o to, by podejmowanym w tym duchu inicjatywom politycznym towarzyszyły odpowiednie uczelniane działania adresowane nade wszystko do naukowców i studentów krajów przygotowujących się do wejścia w strukturę Unii Europejskiej. Taki program szeroko zakrojonej współpracy naukowej oraz wymiany studentów, w tym zwłaszcza wspólnie prowadzonych studiów doktoranckich, program oparty na solidnych podstawach finansowych, stanowi niezbędny warunek powodzenia dalszego procesu integrowania całej Europy.

4.

Do ogłoszenia niniejszej Deklaracji skłania grono Rektorów uczelni europejskich, zachodnich i wschodnich, zarówno czas, jak i miejsce szczególne. Spotkaliśmy się bowiem w przededniu przystąpienia 10 nowych państw do Unii Europejskiej i zebrałiśmy się w Lublinie, gdzie już przed 435 laty powstała Rzeczpospolita Obojga - w istocie zaś wielu - Narodów. O wydarzeniu tym przypomnieli Papież Jan Paweł II, określając drogę, jaką przechodzą narody tej części Europy, jako drogę „od Unii do Unii” - od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej. Niech dziejowy marsz tą drogą, której milowym kamieniem jest data 1 maja 2004 roku, nie zakończy się na obecnym etapie, niech trwa. Niech przynosi naszym narodom, a zwłaszcza naszej młodzieży, coraz więcej możliwości urzeczywistnienia szlachetnych ideałów i pragnień. Uniwersytety wierzą w Europę, w jej pomyślną przyszłość i pragną być w awangardzie jej śmiałych i twórczych przemian.

Lublin, Zamek Lubelski, 30 kwietnia 2004 roku

DEKLARACJA LUBELSKA

1.

Uniwersytety są bezcennym i trwałym dobrem kultury europejskiej. Ostały się pomimo licznych przemian politycznych i gospodarczych, jakie przetoczyły się przez Europę. Przyciągały do siebie najtęższe umysły i szlachetne serca, współtworzyły i rozwijały Europę ducha, którą się szcycimy i która promieniuje na cały świat. Również i dziś uniwersytety aktywnie uczestniczą w procesie głębokich przemian, jakie stały się udziałem naszego pokolenia. Realizując cele określone w Deklaracji Bolońskiej oraz Strategii Lizbońskiej, dostosowują system kształcenia do potrzeb i wymagań europejskiego rynku pracy. Działają na rzecz podniesienia jakości i konkurencyjności europejskiego szkolnictwa wyższego, rozwijając badania naukowe, promując innowacyjność i aktywnie uczestnicząc w transferze technologii oraz kształcąc w tym duchu młode kadry. Przyczyniają się w ten sposób do budowania społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Współpracując ściśle ze sobą, uniwersytety tworzą dziś Europejską Przestrzeń Edukacyjną i Badawczą.

2.

Misja europejskich uczelni nie może się jednak ograniczać jedynie do kształcenia studentów i rozwijania nauki. Jej istotnym elementem jest także wychowanie młodego pokolenia w duchu wartości stanowiących podstawę naszej kultury i decydujących o jej dynamicznej żywotności. Parafrazując maksymę Jana Zamoyskiego, wielkiego polskiego męża stanu z XVI wieku, możemy powiedzieć: „Taka będzie Europa, jakie jej młodzi chowanie”. Ale rozumiemy też, że „Takie będzie młodzi chowanie, jakie będą europejskie instytucje edukacyjne”. Pragnąc sprostać tej wielkiej misji uniwersytetu, dokończymy wszelkich starań, by właściwie i skutecznie realizować cel, jakim jest kształcenie i wychowanie dobrych obywateli jednoczącej się Europy. Myślimy nie tylko o studentach. Podejmujemy inicjatywę wypracowania - wspólnie z innymi środowiskami i instytucjami - spójnego modelu edukacji, opartego na europejskim systemie wartości i wizji obywatelstwa europejskiego. Będziemy wdrażać ten model na wszystkich poziomach kształcenia, tworząc odpowiednie programy nauczania, pisząc podręczniki, a także własnym postępowaniem oddziałując na serca i umysły młodzieży oraz całego społeczeństwa.

3.

Na naszych oczach organizująca się w nowy sposób Europa przesuwa się ku Wschodowi, który przecież współtworzył jej wielowiekowe kulturowe dziedzictwo. Środowisko uniwersyteckie z radością ten proces odnotowuje i już dziś wychodzi mu naprzeciw. Europejska Przestrzeń Szkolnictwa Wyższego obejmuje już teraz 40 krajów i trudno byłoby sobie wyobrazić zjednoczoną akademicką Europę bez uniwersytetów w Moskwie, Petersburgu i Królewcu, w Kijowie i Lwowie, w Bukareszcie i Sofii. Będziemy wspierać ten proces poszerzania Europy, dbając o to, by podejmowanym w tym duchu inicjatywom politycznym towarzyszyły odpowiednie uczelniane działania adresowane nade wszystko do naukowców i studentów krajów przygotowujących się do wejścia w strukturę Unii Europejskiej. Taki program szeroko zakrojonej współpracy naukowej oraz wymiany studentów, w tym zwłaszcza wspólnie prowadzonych studiów doktoranckich, program oparty na solidnych podstawach finansowych, stanowi niezbędny warunek powodzenia dalszego procesu integrowania całej Europy.

4.

Do ogłoszenia niniejszej Deklaracji skłania grono Rektorów uczelni europejskich, zachodnich i wschodnich, zarówno czas, jak i miejsce szczególne. Spotkaliśmy się bowiem w przededniu przystąpienia 10 nowych państw do Unii Europejskiej i zebrałiśmy się w Lublinie, gdzie już przed 435 laty powstała Rzeczpospolita Obojga - w istocie zaś wielu - Narodów. O wydarzeniu tym przypomnieli Papież Jan Paweł II, określając drogę, jaką przechodzą narody tej części Europy, jako drogę „od Unii do Unii” - od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej. Niech dziejowy marsz tą drogą, której milowym kamieniem jest data 1 maja 2004 roku, nie zakończy się na obecnym etapie, niech trwa. Niech przynosi naszym narodom, a zwłaszcza naszej młodzieży, coraz więcej możliwości urzeczywistnienia szlachetnych ideałów i pragnień. Uniwersytety wierzą w Europę, w jej pomyślną przyszłość i pragną być w awangardzie jej śmiałych i twórczych przemian.

prof. Stefan Raszeja

REGULACJE SYSTEMU OCENY ETYCZNEJ BADAŃ NAUKOWO-KLINICZNYCH w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej

W dniach 26–27 marca 2004 r. w Warszawie odbyła się Konferencja pt. „Komisje bioetyczne – regulacje etyczne i prawne w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej”, której głównym organizatorem (przy współpracy WHO) było Centrum Zdrowia Dziecka.

Program obejmował zarówno problematykę działalności komisji bioetycznych, jak i zalecenia międzynarodowe w zakresie „Dobrej Praktyki Badań Klinicznych” oraz aspekty prawne i normy etyczne obowiązujące w zakresie eksperymentów medycznych. Osobiście zostałem zaproszony do obrad „okrągłego stołu” na temat „organizacji systemu oceny etycznej badań naukowych w Polsce”.

W czasie konferencji przedstawiono m.in. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie badań klinicznych. Dyrektywy te dotyczą konieczności zbliżenia przepisów ustawowych i administracyjnych państw członkowskich UE, „odnoszących się do wdrożenia zasad dobrej praktyki klinicznej w prowadzeniu badań klinicznych produktów leczniczych przeznaczonych do stosowania przez człowieka”. Zawierają one wyjaśnienia szeregu pojęć i definicji stosowanych w procesie realizacji programu badawczego i porządkują zasady proceduralne (m.in. wobec osób niezdolnych do wyrażenia świadomej zgody na proponowane badania).

Analizując omawiane materiały „unijne”, a także treść wystąpień gości zagranicznych reprezentujących najważniejsze w Europie organizacje koordynujące badania kliniczne, można dojść do wniosku, że konferencja w Warszawie była niezwykle pożyteczna. Niewątpliwie zalecenia Unii Europejskiej należy traktować jako międzynarodowy standard, wykorzystywany przez ciała narodowe (państwowe) przy tworzeniu i doskonaleniu procedur postępowania przy ocenie etycznej badań biomedycznych lub prób klinicznych. Jednocześnie okazało się, że normy ustalone w Polsce w ostatnich latach w zakresie badań eksperymentalnych wcale nie wymagają zbyt wielkich zmian, a nowe dyrektywy UE „stosuje się bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego ... jeżeli obejmują zgodne z nią procedury i terminy” (cytat z art. 3 ww. Dyrektywy). Dyrektywa ta zawiera jednak kilka istotnych stwierdzeń budzących wątpliwości. Tak np. przewiduje, że w przypadku badań wieloośrodkowych, państwo członkowskie UE ustanawia procedurę uproszczoną, pozwalającą na przyjęcie jednej opinii, niezależnie od ilości komisji etycznych, zainteresowanych tym badaniem. Ten punkt, a także kilka innych (np. dotyczących zgłaszania zdarzeń lub działań niepożądanych, obserwowanych w czasie prób klinicznych) – wzbudziło sporo kontrowersji.

Jako zaproszony uczestnik obrad „okrągłego stołu” podjąłem dwa wątki dyskusyjne: 1. badania wieloośrodkowe oraz 2. świadoma zgoda pacjenta.

Swoją wypowiedź na te tematy przedstawiam poniżej:

1. Badania wieloośrodkowe

W przypadku badań klinicznych wieloośrodkowych sponsor dokonuje wyboru zarówno poszczególnych ośrodków badawczych, jak i koordynatora programu badań opierających się na

jednym wspólnym protokole. Do tej pory obowiązująca w Polsce procedura przewidywała w takich przypadkach konieczność uzyskania zezwolenia na rozpoczęcie badań od wszystkich regionalnych komisji etycznych, właściwych ze względu na teren działalności poszczególnych zespołów badawczych. Dziś proponuje się, by to zgłoszenie kierowane było w zasadzie wyłącznie do tej komisji, gdzie pracuje koordynator badań, a pozostałe komisje terenowe byłyby co najwyżej informowane o fakcie wyrażenia zgody na badanie prowadzone we wszystkich, wyznaczonych przez sponsora do realizacji programu, komisjach terenowych.

Jest to rzeczywiście poważne uproszczenie procedury zgłaszania wniosków i uzyskiwania zezwolenia na badania biomedyczne na ludziach i może zadowalać sponsorów badań, a także wyznaczonych przez nich koordynatorów badań. Czy jest to jednak zgodne z ideą, która od początku przyświecała powołaniu regionalnych komisji etycznych? Czy jedna opinia, jednej komisji etycznej powinna być wiążącą dla wszystkich ośrodków biorących udział w badaniu na terenie całego kraju? Pamiętajmy, że wśród licznych żądań tych komisji są, m.in.: 1) ocena kompetencji, a także doświadczenia posiadanego przez wybrany zespół badawczy; 2) ocena warunków, w jakich badania będą się odbywały.

Są to zagadnienia wcale nie mniej ważne z punktu widzenia dobra pacjentów poddanych badaniu niż pozostałe zasady, którymi kieruje się komisja. Tymczasem przy założeniu nawet ogromnej dobrej woli, komisja odległa terenowo od miejsca realizacji programu, nie ma możliwości dokonania oceny właściwości doboru ośrodka badawczego, w tym oceny, czy kwalifikacje i doświadczenia zespołu badawczego są wystarczające dla przeprowadzenia projektowanych badań, czy w ośrodku tym można pozytywnie ocenić dostępne wyposażenie w urządzenia medyczne, a także – czy wdrażane są tam procedury postępowania w nagłych wypadkach lub nagłego zagrożenia związanego z przewidywanym ryzykiem badań.

Zgadzam się, że procedury administracyjno-dokumentacyjne w przypadku badań wieloośrodkowych wymagają pewnej racjonalizacji, ale nie może ona odbywać się kosztem bezpieczeństwa uczestników badania. Dlatego jestem przeciwny projektom, by w badaniach wieloośrodkowych ograniczyć się do uzyskania zgody na badania wyłącznie od jednej komisji. Natomiast popieram takie rozwiązanie tego problemu, które polegałoby w pierwszym etapie na rozwinięciu mechanizmu ściślejszej współpracy i komunikacji pomiędzy krajowymi, instytucjonalnymi i lokalnymi komisjami etycznymi, a w drugim etapie ustalenie procedury uzyskiwania zgody ze strony wszystkich komisji terenowo właściwych. Może to np. odbywać się na zasadzie rozsyłania do nich treści decyzji (oceny) dotyczącej zgłoszonego programu, proponowanej przez komisję terenową, działającą na terenie koordynatora programu. Pozostałe komisje miałyby wówczas obowiązek ustosunkować się do tej pierwotnej (proponowanej) „decyzji”. Brak jednomyślności komisji mógłby być poważnym „ostrzeżeniem”, a jednocześnie stanowiłby podstawę do ewentualnego skorygowania nie tyle programu, ile „zasięgu” badania wieloośrodkowego.

2. Świadoma zgoda pacjenta lub zdrowej osoby poddanej badaniu biomedycznemu

Pozornie wydawałoby się, że na temat świadomej zgody pacjenta lub zdrowej osoby poddanej badaniu biomedycznemu powiedziano już wszystko. Niestety, wieloletnie doświadczenie Regionalnej Komisji Etycznej, której mam zaszczyt przewodniczyć od 25 lat dowodzą, że pojawia się szereg wątpliwości, czy uczestniczący w badaniach zostali wyczerpująco i zrozumiale poinformowani ustnie i na piśmie o istocie badań i przewidywanym ryzyku, a także o swoich uprawnieniach.

Komisja oczywiście nie jest w stanie skontrolować, co badacz powiedział osobom badanym przed uzyskaniem ich zgody na badania; dysponuje jednak treścią zapisu stanowiącego informację, z którą zapoznaje się probant. Na ogół są to bardzo obszerne, wielostronicowe elaboraty i wydawałoby się, że są w pełni zgodne z wytycznymi zawartymi w zapisach Dobrej Praktyki Klinicznej. Tymczasem użyte w tym dokumencie wyrażenia są często dla przeciętnego człowieka, nie znającego nomenklatury medyczno-naukowej, niezrozumiałe. Trudno wówczas mówić o „świadomej” zgodzie. Z drugiej strony może dojść do manipulacji, polegającej na ukryciu tych zagrożeń, które wynikają z realizacji programu, a które mogłyby zniechęcić uczestników badania do wyrażenia zgody na nie. Dotyczy to w szczególności eksperymentów badawczo-poznawczych, eksploracyjnych, ale także eksperymentów leczniczych, jeżeli dotyczą one osób małoletnich, nieprzytomnych lub ubezwłasnowolnionych i wymagają zgody opiekuna. Sądzę, że podobne obserwacje poczyniły inne komisje i podobnie jak my reagują na to zagrożenie. Nie będzie to absolutnie w sprzeczności z wytycznymi Unii Europejskiej, jeżeli proponujemy, by więcej niż dotychczas, komisje zwracały uwagę na treść zapisu informacji przedkładanej uczestnikom badania, a w szczególności na przejrzystość i zrozumiałość określeń medycznych (bez stosowania m.in. wyrażen obcojęzycznych). W przypadkach, gdy chodzi o eksperyment badawczy, a nie leczniczy, trzeba to wyraźnie wyeksponować, aby badany mógł wyważyć spodziewane korzyści (dla społeczeństwa, nie dla badanego) i nieuniknione ryzyko związane z eksperymentem. I jeszcze jedna sprawa: sponsorzy chętnie używają w informacji określenia proponowanych badań jako „badania kliniczne” zamiast jako „próby kliniczne” albo po prostu „eksperyment” leczniczy lub badawczy. W rzeczywistości pojęcie „badania klinicznego” jest użyte w większości dokumentów tłumaczonych z języka angielskiego, a dotyczących programu badań biomedycznych na ludziach. To sformułowanie („badanie kliniczne”) u ludzi nieorientowanych budzi zupełnie inne skojarzenie (raczej pozytywne) niż słowo „próby kliniczne” albo „eksperyment”. Można nie przywiązywać wagi do „nomenklatury” użytej w informacji dla uczestników badania tylko wtedy, kiedy nie wywołuje ona braku uświadomienia pacjentów lub ich opiekunów co do istoty rzeczy.

Proces informowania uczestnika badania lub jego opiekuna w żadnym wypadku nie może być fikcją.

Mam nadzieję, że przedstawiciele ciał legislacyjnych przygotowujących nowe akty prawne i administracyjne wzięli pod uwagę proponowane rozwiązania, które wynikają z wieloletnich doświadczeń przewodniczącego jednej z „regionalnych” (terenowych) Komisji Bioetycznych ds. Badań Naukowych. Obserwacje członków terenowych komisji mają istotny walor, bo dotyczą bezpośrednich kontaktów z faktami naruszania praw pacjenta lub innej osoby poddanej badaniu biomedycznemu. □

Nowi profesorowie tytułarni

PROFESOR KRZYSZTOF NARKIEWICZ

Profesor Krzysztof Narkiewicz urodził się 11 grudnia 1962 roku w Gdańsku. W roku 1988 ukończył studia w AMG otrzymując dyplom lekarza. W tym samym roku rozpoczął pracę w II Klinice Chorób Wewnętrznych AMG (obecnie Katedra Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii AMG). Zatrudniony był kolejno na stanowisku asystenta stażysty i asystenta. W 1995 roku został powołany na stanowisko adiunkta Kliniki Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii AMG, a w

2000 roku na stanowisko profesora nadzwyczajnego Akademii Medycznej w Gdańsku. Od lipca 2002 r. jest kierownikiem Regionalnego Centrum Nadciśnienia Tętniczego – Samodzielnej Pracowni Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii AMG.

W 1993 roku otrzymał stopień doktora nauk medycznych na podstawie pracy „Przydatność 24-godzinne monitorowania ciśnienia tętniczego u ludzi zdrowych i z nadciśnieniem granicznym – próba oceny korelacji między regulacją ciśnienia tętniczego a insulinemią”. W roku 1996 uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy „Profil dobowy ciśnienia tętniczego oraz morfologia i funkcja lewej komory serca a wybrane czynniki genetyczne u osób zdrowych”. W 2003 roku otrzymał tytuł profesora.

Jest autorem i współautorem 65 prac oryginalnych opublikowanych w czasopiśmie recenzowanych, jednego podręcznika, 15 rozdziałów w podręcznikach oraz 30 prac poglądowych. Jest pierwszym autorem 10 prac ogłoszonych w czasopiśmie *Circulation*. Skumulowany Impact Factor opublikowanych prac wynosi 280. W roku 2003 uzyskał, jako pierwszy autor, 107 cytowań wg *Science Citations Index*. Głównie zainteresowania naukowe związane są ze znaczeniem roli układu współczulnego w etiopatogenezie chorób układu krążenia.

W latach 1996–1998 był stypendystą Fogarty National Institutes of Health pracując w Iowa City (Cardiovascular Division, University of Iowa). Od roku 1999 jest koordynatorem programu naukowego FIRCA National Institutes of Health realizowanego wspólnie z Mayo Clinics (Rochester, USA).

Jest członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego od 2000 r., a od czerwca 2003 roku członkiem Zarządu Głównego Europejskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego (European Society of Hypertension). Od lipca 2003 roku jest konsultantem krajowym w dziedzinie hipertensjologii.

Otrzymał szereg wyróżnień i nagród, m.in. nagrodę im. Austin Doyle’a International Society of Hypertension (Chicago 2000 r.) oraz Nagrodę Prezesa Rady Ministrów RP za wybitne osiągnięcia naukowe (Warszawa 2001 r.). □

TABLICE PAMIĄTKOWE KU CZCI

PROFESOR ZOFII MAJEWSKIEJ

15 maja 2004 r. odbyła się w Klinice Neurologii Rozwojowej uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy poświęconej Profesor Zofii Majewskiej, pierwszemu kierownikowi tejże Kliniki, twórcy neurologii dziecięcej w Polsce.

Data odsłonięcia – 15 maja – nawiązywała do dnia imienin, które Profesor zawsze bardzo hucznie obchodziła w gronie swych asystentów i przyjaciół. Tego dnia także zgromadziło się bardzo wielu Jej uczniów i współpracowników oraz przedstawicieli Uczelni i władz Szpitala.

Odsłonięcia tablicy dokonali prorektor ds. nauki prof. Roman Kaliszan i prof. Ewa Dilling-Ostrowska, kierownik Katedry Neurologii oraz Kliniki Neurologii Rozwojowej. Uroczystości towarzyszyła biograficzna wystawa obrazująca życie i działalność Profesora.

Profesor Zofia Majewska była wybitnym neurologiem, wieloletnim kierownikiem Kliniki Chorób Nerwowych w naszej Uczelni, kierownikiem pierwszego w Polsce oddziału neurologii dziecięcej i Kliniki Neurologii Rozwojowej. Stworzyła nowy kierunek

PROFESORA ANZELMA HOPPE

13 maja br. w Sali „Andrzejowej” Katedry Biochemii Klinicznej odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej śp. Profesorowi Anzelmowi Hoppe, zmarłemu 15 sierpnia 2003 r. byłemu wieloletniemu pracownikowi naukowo-dydaktycznemu Katedry Biochemii Klinicznej, a w latach 2000-2003 kierownikowi Katedry i Zakładu Fizjopatologii AM w Gdańsku.

W uroczystości wzięła udział wdowa Krystyna Hoppe, dzieci Monika, Magdalena i Michał wraz z rodziną. Obecni byli prorektorzy ds. nauki prof. Roman Kaliszan i ds. dydaktyki prof. Bolestaw Rutkowski oraz dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Marek Wesołowski, burmistrz miasta Rumi Elżbieta Rogala-Kończak oraz licznie przybyli obecni i byli pracownicy Katedr i Zakładów Biochemii Klinicznej, Analityki Klinicznej, Fizjopatologii i Immunopatologii, koledzy i przyjaciele. Inicjatorem tego przedsięwzięcia był prof. Stefan Angielski. Z USA przyjechała fundatorka tablicy, była pracownica Katedry Biochemii Klinicznej, dr Izabella Roman.

Po wygłoszeniu przez kierownika Katedry Biochemii Klinicznej prof. Andrzeja Szutowicza wspomnień o Zmarłym Koleźce, odsłonięcia tablicy dokonała Krystyna Hoppe. Swoimi wspomnieniami o pracy i przyjaźni z Ankiem podzielił się prof. Roman Kaliszan, a podziękowanie w imieniu społeczności Rumi wyraziła Pani Burmistrz. Pod tablicą złożono wiązanki kwiatów. Tablica wykonana została przez artystę rzeźbiarza Kazimierza Kalkowskiego. Będzie nam ona przypominała Anka, wybitnego nauczyciela akademickiego, naukowca, diagnostę laboratoryjnego i przyjaciela wielu z nas.

prof. Andrzej Szutowicz

w nauce polskiej, bowiem zapoczątkowała i rozpowszechniła nową specjalizację – neurologię dziecięcą, kształtując kolejne pokolenia neurologów dziecięcych na potrzeby tej młodej dyscypliny. Jej sposób oddziaływania na kilka pokoleń adeptów neurologii rozwojowej był wysoce zindywidualizowany. Jej ogromna pracowitość i zaangażowanie stały się przykładem pasji zawodowej, a obecnie w środowisku neurologów postrzegana jest jako twórca polskiej szkoły neurologii rozwojowej.

Profesor Zofia Majewska była pierwszą w historii Akademii Medycznej w Gdańsku kobietą, która uzyskała habilitację, a następnie profesurę, a w roku 1988 godność doktora *honoris causa* naszej Uczelni. Pozostawiła bardzo bogaty dorobek naukowy z zakresu neurologii, jak i neurologii dziecięcej. Pod Jej kierownictwem 18 neurologów uzyskało II° specjalizacji, wykształciła 15 neurologów dziecięcych. Była promotorem 18 prac doktorskich, opiekunem 8 prac habilitacyjnych. Spośród Jej uczniów pięciu objęło funkcje kierowników klinik neurologicznych, a bardzo wielu pełniło i pełni obowiązki ordynatorów oddziałów neurologicznych.

Dorobek kliniczny i naukowy, wizja uprawianej dyscypliny, zaangażowanie dydaktyczne, ogromna pracowitość i poświęcenie sprawom pacjentów i problemom Kliniki warte są upamiętnienia. Odsłonięta tablica, wykonana wg projektu Iwony Bukontt przez artystę Mariusza Kułakowskiego, ma stanowić trwałe uhonorowanie Profesor Zofii Majewskiej.

Severyna Konieczna

Polecamy Czytelnikom

Polityka i medycyna / Barbara Krupa-Wojciechowska. – Gdańsk: Scientific Publishing Group, 2004. – 184 s. – ISBN 83-919886-7-8

Od Autorki...

Dane mi było być świadkiem, a niekiedy współkreatorem burzliwych przemian, które dokonywały się w ciągu ostatnich 70 lat. Celowo eksponuję zdarzenia przeżyte przeze mnie osobiście.

Po latach patrzę na nie niekiedy z żartobliwym dystansem. Oceny moje są subiektywne, zatem mogą się różnić od opinii Czytelników lub od obecnie obowiązujących stanowisk. Będę ukontentowana, jeżeli także oponentów uda mi się skłonić do refleksji.

Z pewnością na sposób relacji wpłynęła medycyna, którą uprawiam ponad 50 lat, a która w tym czasie rozwijała się niezwykle burzliwie i to nie tylko w sensie zmian epidemiologii i sposobów terapii, ale głównie w relacji pacjent-lekarz.

Książka nie jest *sensu stricto* pamiętnikiem, dlatego pomijam życiorys intymny, a także stosunek do chorych i ich dramatów, w których współuczestniczyłam. Te przeżycia wymagają innej, szczególnej refleksji. Ocierają się one niekiedy o tajemnicę lekarską, dlatego celowo je przemilczam.

[...] Jeden ze znakomitych profesorów, nie lekarz i nie lewiczowiec, którego darzę prawdziwym szacunkiem, napisał, że jest to dokument pewnej epoki, która była i w pewnym momencie zaczęła odchodzić i że punkt Pani widzenia jest też oczywisty - bo nie może być inny. Książkę radził wydać, gdyż jest interesująca. Traktuję to jako zachętę. Jeżeli innym Czytelnikom wydałaby się także godna uwagi, spełni swoje zadanie.

STUDIA DOKTORANCKIE

Akademia Medyczna w Gdańsku ogłasza konkurs na 29 miejsc stypendialnych na Wydziale Lekarskim Dziennych Studiów Doktoranckich:

– Wydział Lekarski	– 27
– Stypendysta Programu Studiów Anglojęzycznych	– 1
– Oddział Stomatologiczny	– 1

Studia doktoranckie trwają 4 lata (8 semestrów) i prowadzone są jako studia dzienne. Termin składania wniosków o przyjęcie na studia upływa z dniem 15 października 2004 r. Szczegółowe zasady uczestnictwa, regulamin i program znajdują się do wglądu w Rektoracie AMG, Gdańsk ul. M. Skłodowskiej-Curie 3 a, pokój 001, telefon 349-12-08 oraz na stronie internetowej: www.amg.gda.pl.

prof. Janusz Limon
kierownik Dziennych Studiów Doktoranckich

NOWE WŁADZE GTN

W dniu 20 maja br. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Zgodnie z tradycją, w części otwartej zebrani wystuchali wykładu prof. Brunona Imielińskiego *Jedność nauki – na przykładzie wpływu nauk podstawowych i technicznych na rozwój medycyny*. Wykład spotkał się z dużym zainteresowaniem i wzbudził dyskusję. Prezesem GTN na nową kadencję został ponownie wybrany prof. dr hab. Jan Drwal z Uniwersytetu Gdańskiego. W skład Zarządu weszły dwie osoby z naszej Uczelni: prof. Krystyna Kozłowska i prof. Marek Wesołowski - wiceprezes, a w skład Komisji Rewizyjnej – prof. Brunon Imieliński (przewodniczący) i dr med. Jerzy Jankau.

KOLONIE DLA DZIECI

Dział Socjalny AMG informuje, że są jeszcze miejsca na kolonie letnie organizowane dla dzieci w wieku od 7 do 12 lat w **Mrzeżynie (nad morzem u ujścia rzeki Regi)** w terminie 10.08. – 23.08.2004 r.

Zakwaterowanie: OW „Alga”, około 70 m od morza, pokoje z balkonami 2- i 3-osobowe typu studio, z pełnym węzłem sanitarnym. Do dyspozycji kolonistów: jadalnia, kawiarenka, sale gimnastyczna i dyskotekowa, biblioteka, stoły do ping-ponga. W wyposażeniu ośrodka piłki, paletki, rakietki, rowery oraz materiały do zajęć świetlicowych.

Program: całonocne wycieczki autokarowe do Trzebiatowa oraz do Kołobrzegu, wycieczki rowerowe wyznaczonymi szlakami, wycieczki piesze po okolicy, kąpiele w morzu pod opieką ratowników, gry, zabawy na plaży i w sali gimnastycznej, turnieje, konkursy z nagrodami, dyskoteki, ogniska z pieczeniem kiełbasek. W składzie kadry nauczyciel wf, na miejscu także ratownik.

Wyżywienie: 4 posiłki dziennie; dania podaje się na półmiskach, możliwość dokarmiania między posiłkami, przez cały dzień dostęp do napojów (kompot, woda z sokiem).

Transport: autokar Gdańsk – Mrzeżyno – Gdańsk.

Opłatność pracownika: 43,00 zł – 430,00 zł (100 % – 860,00 zł).

Karty kolonijne są do odbioru w Dziale Socjalnym AMG.

PREFERENCJE SPECJALIZACYJNE STUDENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AM W GDAŃSKU

Okres licznych zmian w systemie opieki zdrowotnej, w odczuciu społecznym, znajduje odzwierciedlenie również w procesie dydaktycznym i preferencjach zawodowych studentów medycyny. Nasuwa się pytanie, czy tak jest rzeczywiście? W odpowiedzi prezentujemy wyniki wieloletnich badań nad preferencjami zawodowymi studentów Wydziału Lekarskiego naszej Uczelni, prowadzonych przez socjolog dr Barbarę Trzeciak w Katedrze i Zakładzie Medycyny Rodzinnej AM w Gdańsku.

kierownik
Katedry i Zakładu
Medycyny Rodzinnej AMG
prof. Janusz Siebert

Interna, chirurgia, a może medycyna ratunkowa? Takie wątpliwości miewa większość studentów ostatniego roku wydziału lekarskiego. Zapewne każdy z nich, rozważając swoją bliską karierę zawodową zadaje sobie pytanie „jaką specjalizację wybrać?” Po chwili okazuje się, że odpowiedzieć na nie jest niezwykle trudno i że tak naprawdę nie ma tej jednej, pewnej dyscypliny. Dlatego myślą nie o jednej, ale na wszelki wypadek, „jakby na zapas” rozważają wybór kilku specjalizacji.

Jak okazało się w badaniach ankietowych dotyczących wyobrażeń kariery zawodowej, które w roku akademickim 2002/2003 przeprowadziła Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej AMG wśród studentów VI roku Wydziału Lekarskiego naszej Uczelni. Przeciętnie jeden badany dokonał wyboru 2,03 specjalizacji podstawowych, przy czym studentki ponad 2. specjalizacji (2,19) studenci natomiast 1,72. Ogółem przebadanych zostało 168 osób, co stanowi 80% wszystkich studentów VI roku Wydziału Lekarskiego naszej Uczelni. Wśród badanych było 111 kobiet (66%) i 57 mężczyzn (34%). Narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety.

Badania nad wyobrażeniami karier zawodowych wśród studentów medycyny mają związek z trwającą obecnie reformą systemu opieki zdrowotnej. Transformacja tego systemu w głównej mierze polega na przeniesieniu opieki podstawowej do praktyk lekarzy rodzinnych. Zatem zgodnie z programem reformy systemu opieki zdrowotnej nastąpi spadek zapotrzebowania na specjalistów w niektórych dziedzinach medycyny. **Doświadczenie wielu krajów wskazuje, że zapotrzebowanie na przyszłych „klinicyków” i**

Tabela 1. Ranking specjalizacji najbardziej interesujących studentów w roku 2002/2003 (w analizie uwzględniono odpowiedzi świadczące o najwyższym stopniu zainteresowania na 5. punktowej skali)

SPECJALIZACJA	N	%
Choroby wewnętrzne	67	19,65
Chirurgia 1*)	50	14,67
Medycyna ratunkowa	22	6,45
Neurologia	20	5,87
Położnictwo i ginekologia	20	5,87
Medycyna rodzinna	19	5,57
Pediatrya	19	5,57
Onkologia kliniczna	17	4,99
Rehabilitacja medyczna	15	4,40
Psychiatria	14	4,11
Okulistyka	13	3,81
Dermatologia i wenerologia	12	3,52
Radiodiagnostyka 2*)	11	3,22
Choroby zakaźne	11	3,22
Anestezjologia i intensywna terapia	9	2,64
Medycyna sądowa	6	1,76
Otorynolaryngologia	5	1,47
Diagnostyka laboratoryjna	3	0,88
Genetyka kliniczna	3	0,88
Medycyna nuklearna	2	0,59
Medycyna pracy	1	0,29
Patomorfologia	1	0,29
Zdrowie publiczne	1	0,29
Mikrobiologia lekarska	0	0,00
Ogółem	341	100,00

1*) chirurgia ogólna (4,11%), dziecięca (1,76%), klatki piersiowej (1,47%), kardiochirurgia (1,17%), neurochirurgia (0,88%), ortopedia i traumatologia (4,11%), urologia (0,88%), chirurgia szczękowo-twarzowa (0,29%)

2*) radiologia i diagnostyka obrazowa (2,05%), radioterapia onkologiczna (1,17%)

Tabela 2. Zmiana preferencji specjalizacyjnych studentów WL AMG w latach 1988-2003 (%)

SPECJALIZACJA	1988/89 N = 190	1993/94 N = 229	1996/97 N = 217	1997/98 N = 209	2002/03 N = 168
Pediatrya	12,6	10,5	11,1	10,0	5,6
Ginekologia i położnictwo	12,1	10,9	11,1	10,5	5,9
Onkologia	1,6	1,7	0,9	1,9	5,0
Neurologia	2,6	1,7	3,7	5,7	5,9

Preferencje specjalizacyjne studentów odpowiadające orientacjom zawodowym w %

Diagram 1

Orientacja zawodowa a płeć

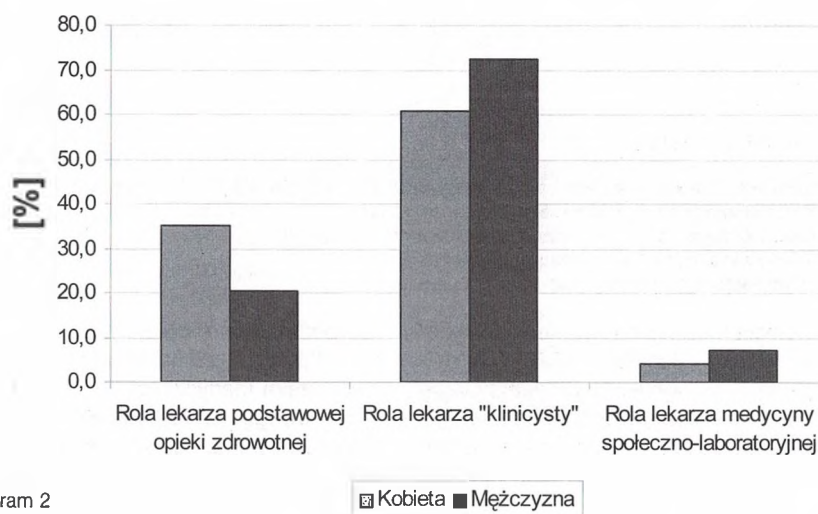

Diagram 2

Tabela 3. Rola lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w preferencjach specjalizacyjnych studentów w okresie 1988 – 2003 (%)

Preferencje specjalizacyjne studentów AMG	Lata				
	1988/89	1993/94	1996/97	1997/98	2002/03
Rola lekarza podstawowej opieki zdrowotnej	34,7	32,8	35,0	31,1	30,8

naukowców waha się wokół 15–20% absolwentów. Pozostała część studentów kończących uczelnie medyczne powinna wybierać rolę lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Nie uwzględnienie tego faktu może przyczynić się do utrzymywania struktury kadry lekarskiej nie odpowiadającej prowadzonej strategii reformy systemu opieki zdrowotnej. Jednak najbardziej dotkliwym skutkiem może być groźba bezrobocia wśród lekarzy niektórych dyscyplin medycznych lub rezygnacja z zawodu. Pomimo że fakt odcho-

dzenia od zawodu przez lekarzy nie jest jeszcze nagminny w naszym kraju, taka tendencja już zarysowuje się. Powstaje w tym miejscu pytanie o kierunek preferencji specjalizacyjnych studentów będących w ostatnim etapie procesu kształcenia, czyli w fazie orientacji zawodowej. Określenie tych preferencji pozwoli bowiem na takie ukształtowanie procesu edukacji przeddyplomowej lekarzy, który odpowiadałby zasadom reformy systemu opieki zdrowotnej i zapotrzebowaniu społecznemu. Zasadnicze pytanie problemo-

we badań zmierzało zatem do ustalenia preferowanych przez studentów specjalizacji lekarskich. W analizie zastosowano podział ról zawodowych na:

- lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- lekarza „klinicystę”,
- lekarza medycyny społeczno-laboratoryjnej.

Zaliczenie studenta do jednej z tych kategorii wynikało z informacji o rodzaju preferowanej przez niego dyscypliny medycznej z listy 32 lekarskich specjalizacji podstawowych określonych w rozporządzeniu ministra zdrowia z 6 sierpnia 2001 r. Poproszono ich o wyrażenie swojego stopnia zainteresowania w stosunku do każdej wymienionej specjalizacji na pięciostopniowej skali (od zainteresowania bardzo dużego, poprzez dość duże, po całkowity brak zainteresowania).

Do grupy ukierunkowanej na pełnienie roli lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zaliczono studentów preferujących te dyscypliny medyczne, które nawiązane są na całościowe leczenie pacjenta, a więc medycynę rodzinną, choroby wewnętrzne, pediatrię. Spośród pozostałych specjalizacji wyróżnia je długotrwała relacja z chorym i sprawowanie ciągłej opieki nad pacjentem i jego rodziną w szerokim kontekście psychospołecznym.

Druga grupa obejmowała studentów ukierunkowanych na pełnienie roli lekarza „klinicysty”, którzy wybierając specjalizacje kliniczne zabiegowe lub zachowawcze, uzyskiwane w wyniku szkolenia pierwszego stopnia będą zajmowali się leczeniem poszczególnych chorób i narządów ludzkiego ciała.

Ostatnia grupa to studenci ukierunkowani na pełnienie w przyszłości roli lekarza medycyny społeczno-laboratoryjnej, która polega na wykonywaniu badań diagnostycznych i analiz społecznych w laboratoriach, instytucjach opieki zdrowotnej, w sądach a dla jej zrealizowania nie jest konieczny bezpośredni kontakt z pacjentem, który często występuje „w tle działania lekarskiego”. Do grupy tej zaliczono studentów wybierających na przykład diagnostykę laboratoryjną, medycynę sądową, mikrobiologię lekarską, patomorfologię, zdrowie publiczne.

Jako uzupełnienie informacji dotyczącej preferencji specjalizacyjnych studentów, badanym zadano także pytanie otwarte o podanie preferowanej specjalizacji szczegółowej po zrobieniu dyscypliny podstawowej.

Z badań przeprowadzonych wśród studentów naszej Uczelni wynika (tabela 1), że najatrakcyjniejszą specjalizacją są choroby wewnętrzne. Tą dyscypliną medycyny jest zainteresowanych 19,65%

badanych. Taki wynik wyjaśnić można zarówno zapotrzebowaniem na lekarzy tej dyscypliny, jak i jej uniwersalnością. Specjalizacja ta bowiem daje szerokie możliwości wyboru dalszego, podyplomowego kształcenia.

Kolejną dyscypliną, często wybraną przez studentów jest chirurgia, która cieszy się dużym zainteresowaniem przede wszystkim z uwagi na „swoistą magię” związaną z prestiżem społecznym, jaki towarzyszy tej specjalizacji. Od dawna bowiem w wyobraźni pacjentów istotą roli lekarza była właśnie chirurgia. Wszystkimi specjalizacjami chirurgicznymi zainteresowanych jest łącznie 14,67% studentów.

Następną dyscypliną skupiającą zainteresowanie dość znacznej części badanych jest medycyna ratunkowa, w zakresie której ma zamiar specjalizować się 6,45% studentów. Wydaje się to zrozumiałe, jeżeli uwzględnimy, że w Polsce jest to nowa dziedzina lekarska, a jej wprowadzeniu towarzyszy ogromna dyskusja w środkach masowego przekazu. Ten fakt może dodatkowo skłaniać studentów do wyboru nieobsadzonych przyszłych stanowisk pracy.

Z uzyskanych danych wynika, że podobny odsetek studentów „widzi się” w przyszłości jako lekarze specjaliści położnictwa i ginekologii (5,87%), neurologii (5,87%), medycyny rodzinnej (5,57%), pediatrii (5,57%).

Analiza preferencji specjalizacyjnych przeprowadzona na przestrzeni lat 1988 – 2003 wskazuje na znaczne zmiany w zakresie zainteresowania wśród studentów niektórymi specjalizacjami (tabela 2). Zaobserwować można szczególnie duży spadek preferencji w odniesieniu do pediatrii i ginekologii. W przypadku tej pierwszej z 12,6% w 1989 roku na 5,6% w 2003, a w ginekologii i położnictwie z 12,1% na 5,9% w tym samym czasie. W badanym okresie zauważyć można także wzrost zainteresowania wśród studentów innymi dyscyplinami. Najbardziej widoczny jest on w przypadku onkologii – z 1,6% w 1989 roku na 5,0% w 2003. Od roku 1996 systematycznie rośnie też odsetek studentów preferujących neurologię.

Jak wskazują dane z roku 2002/2003 w najmniejszym stopniu zainteresowanie studentów wzbudzają takie dyscypliny jak: mikrobiologia lekarska, zdrowie publiczne, patomorfologia, medycyna pracy, medycyna nuklearna, genetyka kliniczna oraz diagnostyka laboratoryjna.

Na zadane studentom otwarte pytanie „czy po zrobieniu specjalizacji podstawowej myślisz o zrobieniu szczegółowej?” prawie połowa z nich (49%) odpowiedziała „tak” (w równej części kobiety i mężczyźni). Wśród specjalizacji najczęściej wskazywanych przez tych studentów była

Tabela 4. Porównanie struktury lekarzy wybranych specjalizacji i preferencji specjalizacyjnych studentów (%)

SPECJALIZACJE	Lekarze		Preferencje specjalizacyjne studentów AMG
	z Polski	z województwa pomorskiego	
Anestezjologia i intensywna terapia	5,55	5,90	2,63
Chirurgia 1*)	13,22	12,42	14,67
Choroby płuc	2,29	2,11	-
Choroby wewnętrzne	17,50	16,80	19,65 3*)
Dermatologia i wenerologia	2,20	2,04	3,52
Kardiologia	1,27	0,87	-
Medycyna rodzinna	4,61	3,16	5,57
Neurologia	3,90	3,35	5,87
Okulistyka	3,74	3,92	3,81
Onkologia	0,13	0,19	4,98
Otolaryngologia	3,21	2,88	1,47
Pediatrica	11,6	11,9	5,57
Położnictwo i ginekologia	8,30	6,91	5,87
Psychiatria	3,53	4,68	4,11
Radiodiagnostyka 2*)	3,76	5,32	3,22

Na podstawie: „Podstawowe dane z ochrony zdrowia za 2002”, GUS 2003; Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2002, T. 1, Urząd Statystyczny w Gdańsku

1*) lekarze chirurgii ogólnej i wszystkich specjalizacji chirurgicznych

2*) lekarze radiodiagnostyki i radiologii onkologicznej

3*) w tym kardiologia, choroby płuc

kardiologia (34,1%), następnie endokrynologia (17,8%) i nefrologia (9,8%). W dalszej kolejności wymieniano reumatologię (7,4%), hematologię (6,2%) i neonatologię (4,9%). Pojedyncze wskazania dotyczyły takich specjalizacji jak: pulmonologia, gastroenterologia, alergologia, diabetologia. Dziwi brak zainteresowania geriatrią (1 wskazanie) w sytuacji postępującego procesu starzenia się społeczeństwa. Prognozy społeczne przewidują wzrost odsetka osób 65–letnich i starszych w 2030 roku do 24%. W tym czasie badani studenci będą jeszcze aktywni zawodowo.

Tak przeprowadzona analiza wskazuje na tendencję wśród studentów do pełnienia przez nich w przyszłości roli lekarza „klinikisty” (64,2%). Rolą lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zainteresowanych jest zaledwie 1/3 badanych (30,8%). W najmniejszym stopniu zainteresowanie studentów wzbudza rola lekarza medycyny społeczno–laboratoryjnej (5%), (diagram 1). Ponadto, pomimo transformacji systemu opieki zdrowotnej, preferencje specjalizacyjne studentów nie uległy istotnym zmianom w porównaniu z rokiem 1988 (tabela 3). Stan taki nie jest zbieżny z zapotrzebowaniem społecznym, jak również z założeniami polityki zdrowotnej, zgodnie z którymi rolę leka-

rza podstawowej opieki zdrowotnej wybierać powinno co najmniej 50% studentów uczelni medycznych.

Na uwagę zasługują także wyraźne różnice w zainteresowaniach niektórymi specjalizacjami z uwzględnieniem płci badanych. Mężczyźni w znacznie większym stopniu preferują specjalizacje chirurgiczne i kardiologię. Natomiast odwrotnie jest z ginekologią, medycyną rodzinną, pediatrią, chorobami wewnętrznymi, okulistyką, dermatologią i endokrynologią, które częściej wzbudzają zainteresowanie wśród kobiet. Przeprowadzona analiza wykazała ponadto, że rola lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w większym stopniu wzbudza zainteresowanie kobiet niż mężczyzn, którzy z kolei częściej preferują rolę „klinikisty” i lekarza medycyny społeczno–laboratoryjnej (diagram 2).

Interesujące również okazało się porównanie preferencji studentów ze strukturą lekarzy specjalistów działających na terenie Polski i w województwie pomorskim (tabela 4).

Zauważyć można większe zainteresowanie wśród studentów w szczególności onkologią i neurologią. Niewątpliwie studenci świadomi są również spadku zapotrzebowania na lekarzy pediatrów i dlatego wybiera ją mniejszy odsetek badanych

OFERTA EDUKACYJNA AMG W ROKU AKADEMICKIM 2004/2005

Akademia Medyczna w Gdańsku oferuje studia na następujących kierunkach (tabela obok).

W bieżącym roku mury naszej Uczelni opuszczają pierwsi absolwenci studiów licencjackich. Z myślą o ich dalszej edukacji, zgodnie z wcześniejszymi planami, władze Uczelni podjęły decyzję o uruchomieniu nowego toku nauczania, tj. zaocznych uzupełniających studiów magisterskich. W roku akademickim 2004/2005 będą na nich mogli kontynuować naukę absolwenci pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Przyszłe pielęgniarki będą mogły studiować również na atrakcyjnych wieczorowych studiach licencjackich prowadzonych w języku angielskim.

Władze Uczelni chcą sprostać olbrzymiemu zainteresowaniu specjalnością ratownictwo medyczne na kierunku zdrowie publiczne, obok zaocznych, uruchomiły także studia dzienne i wieczorowe.

W English Division nowością są 4-letnie studia w trybie dziennym dla osób, które ukończyły college medyczny w USA i Kanadzie.

Po raz ostatni rekrutacja na studia dzienne będzie odbywała się w tradycyjny sposób, tj. w oparciu o egzamin testowy przygotowywany przez Centrum Egzaminów Medycznych. W przyszłym roku będą obowiązywały nowe zasady związane z wprowadzeniem do szkół średnich tzw. nowej matury, o których informowaliśmy w poprzednim numerze *Gazety AMG*.

	Limit miejsc
WYDZIAŁ LEKARSKI	
kierunek lekarski – studia dzienne (6-letnie)	200
kierunek lekarski – studia wieczorowe (6-letnie)	40
kierunek lekarski – studia dzienne prowadzone w języku angielskim English Division (4-letnie)	60
kierunek lekarski – studia dzienne prowadzone w języku angielskim English Division (6-letnie)	30
ODDZIAŁ STOMATOLOGICZNY	
kierunek stomatologia – studia dzienne (5-letnie)	50
kierunek stomatologia – studia wieczorowe (5-letnie)	15
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: techniki dentystyczne dzienne studia licencjackie (3-letnie)	20
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: techniki dentystyczne wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	10
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: higiena stomatologiczna dzienne studia licencjackie (3-letnie)	20
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: higiena stomatologiczna wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	10
ODDZIAŁ PIELĘGNIARSTWA	
kierunek pielęgniarstwo – dzienne studia licencjackie (3-letnie)	25
kierunek pielęgniarstwo – wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	8
kierunek pielęgniarstwo – wieczorowe studia licencjackie w jęz. angielskim (3-letnie)	30
kierunek pielęgniarstwo – zaoczne studia magisterskie (5-letnie)	75
kierunek pielęgniarstwo – zaoczne uzupełniające studia magisterskie (2-letnie)	30
kierunek położnictwo – dzienne studia licencjackie (3-letnie)	25
kierunek położnictwo – wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	5
kierunek położnictwo – zaoczne uzupełniające studia magisterskie (2-letnie)	30
ODDZIAŁ ZDROWIA PUBLICZNEGO	
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: techniki medyczne – elektroradiologia dzienne studia licencjackie (3-letnie)	25
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: techniki medyczne – elektroradiologia wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	25
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: ratownictwo medyczne dzienne studia licencjackie (3-letnie)	20
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: ratownictwo medyczne wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	15
kierunek zdrowie publiczne, specjalność: ratownictwo medyczne zaoczne studia licencjackie (3-letnie)	35
kierunek fizjoterapia – dzienne studia licencjackie (3-letnie)	30
kierunek fizjoterapia – wieczorowe studia licencjackie (3-letnie)	20
kierunek fizjoterapia – zaoczne studia licencjackie (3-letnie)	40
kierunek fizjoterapia – zaoczne uzupełniające studia magisterskie (2-letnie)	20
WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY	
Kierunek farmacja – dzienne studia magisterskie (5-letnie)	95
kierunek farmacja – wieczorowe studia magisterskie (5-letnie)	30
ODDZIAŁ MEDYCYN LABORATORYJNEJ	
Kierunek analiza medyczna – dzienne studia licencjackie (3-letnie)	55
MIEDZYUCZELNIANY WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII UG i AMG	
Kierunek biotechnologia – dzienne studia licencjackie (3-letnie)	35
kierunek biotechnologia – dzienne uzupełniające studia magisterskie (2-letnie)	35
Razem:	1163

*nowe tryby nauczania

(obniżenie diety i przejęcie części kompetencji przez lekarzy rodzinnych). W przypadku orientacji zawodowej lekarza podstawowej opieki zdrowotnej preferencje specjalizacyjne studentów są adekwatne do istniejącej struktury lekarzy pierwszego kontaktu, zarówno w kraju, jak i w województwie pomorskim. Można zatem przypuszczać, że poprzez swoje preferencje zawodowe studenci strukturę tę jeszcze bardziej utrwala, a nie zmienia.

W świetle uzyskanych danych można zauważyć, że:

1. szczególnie ostro rysuje się zachwiana proporcja preferencji specjalizacyjnych studentów w stosunku do kierun-

ku transformacji systemu opieki zdrowotnej,

2. niewątpliwie jedną z głównych przyczyn leżących u podłoża nieproporcjonalnych wyborów specjalizacji jest charakter przeddyplomowego procesu kształcenia studentów medycyny, w którym dominuje orientacja „inżynierska”, nastawiona na „reperację” ciała,
3. uczelnie medyczne powinny zatem pilnie podjąć działania zmierzające do dostosowania cyklu kształcenia przed- i podyplomowego, aby odpowiadał założeniom transformacji systemu opieki zdrowotnej i aby zdecydowana większość absolwentów wybie-

rała rolę lekarza pierwszego kontaktu. Jednocześnie stały monitoring potrzeb rynku i preferencji specjalizacyjnych studentów powinien pozwolić uczelniom na rozpoznanie tych dyscyplin medycznych, które w przyszłości stworzą możliwości pracy dla lekarzy.

Badania prowadzone przez Katedrę i Zakład Medycyny Rodzinnej nad preferencjami specjalizacyjnymi studentów zmierzały także do określenia motywów wyboru specjalizacji i będą udostępnione do dalszych publikacji na łamach *Gazety AMG*.

dr nauk hum. Barbara Trzeciak

BALTDENTICA 2004

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy, Szybko mijają dni, tygodnie, miesiące i równie szybko minęły trzy lata od dnia 16 marca 2001 roku, gdy podjęłam starania mające na celu wprowadzenie, jeszcze przed wejściem Polski do Unii Europejskiej, Gdańskiego Forum Stomatologicznego i Bałtyckiej Wystawy Materiałów i Sprzętu Stomatologicznego BALTDENTICA do kalendarza wystaw stomatologicznych. Tak naprawdę, to co nazwałam „podjęciem starań” stało się wręcz ostrą walką różnych złych mocy o przejęcie bądź storpedowanie BALTDENTICA 2002. Ale dziś, wraz z profesjonalną i niezawodną jak zawsze firmą Exactus, możemy powiedzieć, że do trzech razy sztuka – udało się i piękny Gdańsk będzie miał III Gdańskie Forum Stomatologiczne i wystawę BALTDENTICA 2004. W imieniu organizatorów serdecznie zapraszam lekarzy stomatologów, asystentki i higienistki stomatologiczne, techników dentystycznych i studentów stomatologii z całej Polski na pełne uroku Wy-

brzeże Gdańskie, do gościnnego Trójmiasta, do zabytkowego Gdańska, do kurortu Sopot i nowoczesnej Gdyni, pozostając z nadzieją na czynne uczestnictwo Państwa w programie naukowo-szkoleniowym tegorocznego Forum oraz na maksymalne korzyści wynikające z nawiązanych kontaktów z przedstawicielami firm, producentami oraz importerami materiałów, sprzętu, aparatury i najnowszych technologii w stomatologii XXI wieku, prezentowanych podczas BALTDENTICA 2004.

Życzę Państwu, aby uzyskana wiedza, pokazująca możliwości wyboru spośród różnych dostępnych technik i materiałów, w tak rozległej dyscyplinie medycznej, jaką jest stomatologia, w Waszej praktyce zawodowej oparta była na Waszej mądrości, a mądrość jest tylko w prawdzie dowodów naukowych. Do zobaczenia w Gdańsku!

prof. Barbara Adamowicz-Klepalska

Program Naukowy III Gdańskiego Forum Stomatologicznego

Czwartek, 3 czerwca 2004

10⁰⁰ – 11⁰⁰ – *Doskonalenie zawodowe lekarzy stomatologów po 1 maja 2004 r.* – dr hab. Roman Danielewicz, dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia, przewodniczący Zespołu ds. Założeń Systemu Doskonalenia Zawodowego Lekarzy

11⁰⁰ – 13⁰⁰ – *System opieki stomatologicznej po 1 maja 2004 r.* – dr n. med. Jacek Ciesielski (prywatna praktyka – Łódź), ekspert w Zespole ds. Założeń Systemu Doskonalenia Zawodowego Lekarzy przy Departamencie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia

14⁰⁰ – 17⁰⁰ – *Licówki porcelanowe* – prof. Stanisław Suliborski (Katedra Stomatologii Ogólnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, prywatna praktyka „Panaceum” Centrum Stomatologii Estetycznej i Implantologii w Łodzi)

Piątek, 4 czerwca 2004

10⁰⁰ – 13⁰⁰ – *Leczenie endodontyczne w indywidualnej praktyce stomatologicznej* – dr n. med. Mariusz Lipski (adiunkt Zakładu Stomatologii Zachowawczej Katedry Stomatologii Zachowawczej i Periodontologii PAM w Szczecinie)

14⁰⁰ – 18⁰⁰ – *Zasady przykrycia bezpośredniego miazgi. Interakcje miazgi i materiałów stomatologicznych. Wybielanie zębów. Wybielanie wewnątrzkoronowe – praktyczne wskazówki* – prof. Cornelis H. Pameijer (Zakład Protetyki i Stomatologii Zachowawczej Uniwersytetu w Connecticut, USA, profesor wizytujący, Uniwersytet w Stellenbosch, Tygerberg, RPA)

Sobota, 5 czerwca 2004

10⁰⁰ – 13⁰⁰ – *Adhezja do zębiny – praktyczne wskazówki – jak i dlaczego? Zasady właściwego doboru cementów wiążących* – prof. Cornelis H. Pameijer (Zakład Protetyki i Stomatologii Zachowawczej Uniwersytetu w Connecticut, USA, profesor wizytujący, Uniwersytet w Stellenbosch, Tygerberg, RPA)

14⁰⁰ – 16⁰⁰ – *Zasady postępowania periodontologicznego w gabinecie stomatologicznym w zależności od postaci i stopnia zaawansowania choroby przyzębia* – prof. Renata Górka (kierownik Zakładu Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia IS AM w Warszawie)

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE LEKARZY POLSKICH ODDZIAŁ GDAŃSK

Stanowisko Zarządu w sprawie wyborów do Parlamentu Europy

Zwracamy się z apelem do wszystkich członków KSLP Oddz. Gdańsk oraz do środowisk medycznych naszego regionu o liczny udział w wyborach do Parlamentu Europy w dniu 13.06.2004 r.

W tym dniu musimy pamiętać i przypominać innym, że od wieków Rzeczpospolita stanowi centrum Europy, a my spadkobiercy Piastów i Jagiellonów byliśmy i jesteśmy Europejczykami.

Akt wyborczy jest naszym przywilejem, ale także świętym obowiązkiem wobec Ojczyzny. Polska – Ojczyzna nasza służy na godnych reprezentantów na forum Europy. Dlatego każdy z nas 13 czerwca musi oddać swój głos.

Należy wybrać takiego kandydata, który swoją postawą, dotychczasowym działaniem dbał o dobro innych, o dobro i lepszą przyszłość naszej Ojczyzny, który stoi na straży cywilizacji życia, który dba o poczęte życie i troszczy się o prawdziwy rozwój polskiej rodziny. Wybrany przez nas poseł na forum Europy będzie w swojej pracy i działaniu odnosił się zawsze do wartości chrześcijańskich, a odwołanie się w konstytucji do wartości największej – Boga Wszechmogącego i Miłosiernego będzie oczywiste.

Drogie koleżanki, drodzy koledzy odwołujemy się do waszych szlachetnych sumień. Pozdrawiamy i życzymy dobrego wyboru.

ZARZĄD KSLP O. GDAŃSK
Mirostaw Pietrzak

KADRY AMG

Tytuł profesora otrzymał

prof. dr hab. med. Jerzy Landowski

**Na stanowisko profesora
zwyczajnego przeszli**

prof. dr hab. Krystian Kaletka

prof. dr hab. Ryszard Piękoś

**Stopień naukowy doktora
habilitowanego otrzymał**

dr hab. med. Krzysztof Łukaszyk

Na stanowisko adiunkta przeszli

dr med. Dariusz Babiński

dr med. Joanna Łapin

dr med. Andrzej Mital

dr med. Dominik Rachoń

dr med. Andrzej Skorek

Z Uczelni odszedł

dr med. Wojciech Krupa

Na emeryturę przeszli:

inż. Paweł Kostuch

Lidia Tortopp

**Jubileusz 40-letniej pracy
w AMG obchodzą****30 lat**

dr med. Wojciech Nieroda

35 lat

dr n. med. Wiesława Czerwińska

40 lat

prof. dr hab. med. Stanisław Mazurkiewicz

45 lat

dr hab. inż. Elżbieta Pomarnacka-Janowska

KADRY ACK AMG

**Jubileusz 40-letniej pracy
w SPSK Nr 1 ACK Akademii
Medycznej w Gdańsku obchodzą****20-lat**

Grażyna Waleńska

25-lat

Regina Grajek

Wiesława Gryś

Ewa Pawlińska

35-lat

Barbara Kaczmarska

40-lat

Maria Tymińska

NOWI DOKTORZY

**Na Wydziale Lekarskim AMG stopień doktora
habilitowanego nauk medycznych otrzymał**

1. dr n. med. Krzysztof ŁUKASZYK – adiunkt Zakładu Endokrynologii Ginekologicznej Instytutu Położnictwa i Chorób Kobiety AMG, praca pt. „Zastosowanie diagnostyki molekularnej infekcji wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w profilaktyce i rokowaniu u chorych na raka szyjki macicy”, uchwała Rady Wydziału Lekarskiego w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny z dnia 22.01.2004 r. zatwierdzona decyzją Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych z dnia 26.04.2004 r.

**Na Wydziale Lekarskim AMG stopień doktora
nauk medycznych otrzymali****w zakresie biologii medycznej:**

1. mgr Jolanta ZAJT-KWIATKOWSKA – p.o. kierownika Samodzielnej Pracowni Kinezyterapii i Diagnostyki Funkcjonalnej Katedry Rehabilitacji AMG, praca pt. „Wpływ endoprotezoplastyki na kinematykę chodu chorych ze zmianami zwyrodnieniowymi stawów biodrowych”, promotor dr hab. Włodzimierz Erdmann, prof. nzw., Rada Wydziału Lekarskiego z dnia 6.05.2004 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej

w zakresie medycyny:

1. lek. Sebastian Andrzej DOBROWOLSKI – asystent Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej AMG, praca pt. „Czynniki ryzyka krwawienia po endoskopowym usunięciu polipów jelita grubego z uwzględnieniem profilaktycznego ostryknięcia podstawy polipa roztworem adrenaliny”, promotor dr hab. Marek Dobosz, prof. nzw., Rada Wydziału Lekarskiego z dnia 6.05.2004 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny
2. lek. Aleksy JUDIN – b. słuchacz Studiów Doktoranckich, Katedry Pneumonologii i Alergologii AMG, praca pt. „Próba oceny wartości klinicznej badania płwociny indukowanej w monitorowaniu przebiegu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc”, promotor prof. dr hab. Jan Marek Stomiński, Rada Wydziału Lekarskiego z dnia 6.05.2004 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny
3. lek. Joanna Regina TOMCZAK-HAŁABURDA – product manager Roche Polska spółka z o.o. Warszawa, praca pt. „Występowanie w Polsce i znaczenie kliniczne mutacji w genomie wirusa HIV warunkujących oporność na leki antyretrowirusowe”, promotor prof. dr hab. Andrzej Gładysz, Rada Wydziału Lekarskiego z dnia 6.05.2004 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny.

**Na Wydziale Farmaceutycznym AMG stopień
doktora nauk farmaceutycznych otrzymali**

1. mgr Iwona INKIELEWICZ – asystentka Katedry i Zakładu Toksykologii AMG, praca pt. „Wpływ fluorku sodu na parametry stresu oksydacyjnego i poziomu fluorków w tkankach miękkich szczurów”, promotor prof. dr hab. Jerzy Krechniak, Rada Wydziału Farmaceutycznego dnia 11. 05. 2004 r. nadała stopień doktora nauk farmaceutycznych
2. mgr Lidia ZABROCKA – asystentka Katedry i Zakładu Biochemii Farmaceutycznej AMG, praca pt. „Wpływ 3,3',5-trijodotyroniny na ekspresję genu leptyny w szczerzej tkance tłuszczowej”, promotor dr hab. Jerzy Klimek, prof. nzw., Rada Wydziału Farmaceutycznego dnia 11. 05. 2004 r. nadała stopień doktora nauk farmaceutycznych.

Po raz szósty w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 ACK AMG

NAJLEPSZA PIEŁĘGNIARKA, Położna Roku 2004

Maj jest szczególnym miesiącem, przypadają w nim dwa bardzo ważne dla naszego środowiska święta: Dzień Położnej oraz Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki. W drugim ze wspomnianych dni, tj. 12 maja br. w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 1 Akademickim Centrum Klinicznym Akademii Medycznej w Gdańsku odbyła się uroczystość zakończenia VI edycji konkursu o tytuł Najlepszej Pielęgniarki, Położnej Roku.

Konkurs przebiegał w 2 etapach:

- w I etapie (1.08.2003 r. – 31.03.2004 r.) pacjenci wybierali najlepszą pielęgniarkę, położną poprzez oddanie na nią głosu. Pielęgniarki instrumentariuszki, anestezyjologice, pielęgniarki zatrudnione w zakładach, pracowniach oraz izbach przyjęć, a także pielęgniarki pracujące w oddziałach pooperacyjnych i intensywnego nadzoru przystąpiły do II etapu konkursu na podstawie wyniku testu wstępnego, będącego sprawdzianem wiedzy z zakresu psychologii, etyki z deontologią oraz praw pacjenta; (w jednostkach zatrudniających wspomniane pielęgniarki niemożliwy jest wybór najlepszej pielęgniarki przez pacjenta). Termin ww. testu wstępnego zbiegł się w czasie z zakończeniem I etapu konkursu.
- II etap konkursu (zakwalifikowało się do niego 116 pielęgniarek i położnych, do pisania przystąpiło 66) – obejmujący test wiedzy zawodowej (3 wersje testu, każda po 117 pytań) odbył się w dniu 6.05.2004 r.

W tegorocznej edycji zwyciężyli:

- I mgr Piotr Holajn, Kliniczny Oddział Ratunkowy
- II mgr Agnieszka Burghardt, Kl. Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- III Ewa Jakubowska-Sacharczuk, Kl. Kardiologii Dziecięcej i Wad Wrodzonych Serca
- III Alicja Siklicka, Kliniczny Oddział Ratunkowy
- IV Iwona Nalepa, Oddział Pooperacyjny Kl. Kardiochirurgii
- V Agnieszka Janecka, Kl. Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- VI Emilia Chlebowska, Kl. Anestezjologii i Intensywnej Terapii (ul. Kliniczna)
- VII Małgorzata Barwina, Kl. Chorób Wewnętrznych i Ostrych Zatruc
- VII Wioletta Jurkiewicz, Kl. Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii
- VII Anna Studzińska, II KL. Chorób Serca
- VII Sabina Tęcza, Regionalne Centrum Diabetologiczne

Zespół ds. Jakości Usług Pielęgniarskich i Położniczych w tej edycji uhonorował wyróżnieniem dwie osoby, które uzyskały największą liczbę głosów pacjentów – są nimi:

- Anna Fabich – pielęgniarka, Kl. Chirurgii Onkologicznej
- Mariola Broda – st. położna, Kl. Położnictwa

Wśród zaproszonych gości znaleźli się: prof. Stanisław Bakuta, prorektor ds. klinicznych; prof. Wojciech Bogustawski, prodziekan – kierownik Oddziału Pielęgniarstwa; dr n. med. Aleksandra Gaworska, konsultant wojewódzki ds. pielę-

gniarstwa; mgr Anna Raj, Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku; przedstawiciele pacjentów naszego Szpitala; kierownicy oraz pielęgniarki oddziałowe z jednostek, z których wywodzili się tegoroczni laureaci.

Sponsorami nagród byli: „BLUMEN-WITT” Handel Hurtowy – Kwiaty cięte; „POFAM-POZNAŃ” Sp. z o.o.; Biuro Usług Turystycznych Harctur; Biuro Usług Turystycznych Relax; BRAUN; Coloplast Sp. z o.o.; ConvaTec, Bristol-Myers Squibb Polska Sp. z o.o.; Ecolab Sp. z o.o.; Grupa Lotos SA; Higiena Sp. z o.o.; Kierownik Kliniki Pneumonologii; Lubiana SA.; Stowarzyszenie Kibiców „BAŁTYK GDYNIA”; Stowarzyszenie Polskiej Onkologii z siedzibą w Gdańsku; Tyco Polska Sp. z o.o.; UNIMAX Sp. z o.o.; Wydawnictwo Lekarskie PZWL; Yamanouchi Pharma Sp. z o.o.

Wszystkim serdecznie dziękujemy, licząc na obecność w roku przyszłym. Wiemy, iż Państwa zaangażowanie w promowanie zawodów pielęgniarki i położnej przyniesie trwałe efekty. To dzięki Wam, nasza uroczystość nabrała świetności, a u laureatów czołowych miejsc wywołała uśmiech na ustach, z którym powrócą do pacjentów.

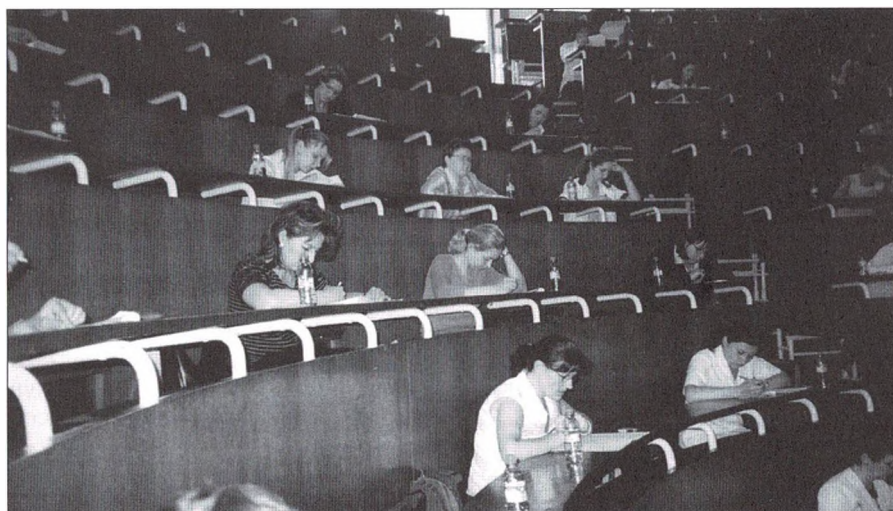
A oto refleksje laureatów I i II miejsca, którymi chcemy podzielić się z czytelnikami, by zachęcić nasze środowisko zawodowe do przyszłorocznej rywalizacji o tytuł i nagrody:

To był już drugi mój udział w eliminacjach. Pewnie nie wziąłbym udziału w tegorocznym konkursie o tytuł Najlepszej Pielęgniarki, gdyby nie naleganie Pielęgniarki Oddziałowej Klinicznego Oddziału Ratunkowego. Bardzo dziękuję jej za przekonanie mnie, że jednak powinienem spróbować.

Dziękuję też za przywołanie mnie do porządku i uświadomienie, że już 14:58. Test zaczynał się o 15:00. Niewiele brakowało, a byłbym się spóźnił. I tak znalazłem się w ostatniej chwili, w ostatnim rzędzie sali im. Prof. Rydygiera, jako ostatnia osoba przystępująca do drugiego etapu konkursu o tytuł Najlepszej Pielęgniarki, Położnej Roku 2004.

Test, który „wszystkie rozwiązywałyśmy” na pewno nie zaliczał się do najłatwiejszych. „Byle się nie zbłądzić” to jedyna myśl, jaka przychodziła mi do głowy podczas typowania właściwych odpowiedzi. Takie podejście bardzo mi się opłaciło. Zaskakując sam siebie... wygrałem! Pismo mówi: „Ostatni będą pierwszymi!”

Konkurs tak był przygotowany, że długo trzymał mnie w napięciu. O nagrodach, jakie przypadną mi w udziale tak naprawdę dowiedziałem się dopiero podczas uroczystego ich wręczenia. Jest wśród nich wycieczka do Paryża, czek od dyrektora Szpitala oraz „Przewodnik po winach świata” Parkera.

Wszystko składa się w jedną całość. Pojadę do Paryża degustować francuskie wino, o których najpierw poczytam. Piękny, mądry i bogaty!

Po ogłoszeniu wyników spotkała mnie nawet przyjemność udzielania wywiadów. Najczęściej pytany byłem „Jak to jest być pielęgniarką – mężczyzną?” Odpowiedzi na to pytanie niestety nie znam. Podejrzewam, że tak samo jak być pielęgniarką – kobietą, ale o tym czy moje podejrzenia są prawdziwe, pewnie nigdy się nie dowiem...

mgr Piotr Holajn
starszy pielęgniarz Klinicznego
Oddziału Ratunkowego
laureat I miejsca

„... Najciszej wołają o pomoc Ci, którzy najbardziej jej potrzebują...” – te słowa usłyszałam, gdy zaczynałam naukę zawodu. Dziś staram się wykorzystywać to motto w swojej pracy. Przystępując do konkursu chciałam ponownie sprawdzić swoją wiedzę.

Rozwiązując test z zakresu praw pacjenta, psychologii i etyki dostałam się do II etapu, który opierał się na sprawdzeniu wiedzy teoretycznej z wszystkich dziedzin pielęgniarstwa. Rezultat był dla mnie miłą niespodzianką. Bardzo ucieszyło mnie zajęcie jednego z czołowych miejsc. Pragnę serdecznie pogratulować zarówno koledze zajął I miejsca, jak i wszystkim koleżankom i kolegom, którzy brali wraz ze mną udział w tej edycji konkursu.

Moim zdaniem idea organizowania takiego współzawodnictwa jest bodźcem motywującym nas do samokształcenia, uczestniczenia w konkursach dokształcających, czy kontynuacji nauki na wyższej uczelni. Dzięki temu wykonujemy swoje obowiązki na coraz wyższym poziomie.

Korzystając z okazji chciałabym podziękować wszystkim koleżankom – pielęgniarkom i kolegom – pielęgniarzom oraz lekarzom, z którymi współpracuję, że chętnie dzielili się ze mną swoją wiedzą i doświadczeniem.

mgr Agnieszka Burghardt
starsza pielęgniarka Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii
laureatka II miejsca

Jak co roku, już dziś Zespół ds. Jakości Usług Pielęgniarskich i Położniczych rozpoczął przygotowania do kolejnej edycji konkursu. Mamy nadzieję, że uda się zrealizować wiele nowych pomysłów, które zrodziły się na finiszu edycji tegorocznej. Liczymy na zainteresowanie, wolę współzawodnictwa oraz szerokie grono sponsorów. Niech wszyscy usłyszą o szpitalu, w którym nie tylko umiemy pracować, ale także bawić się z pożytkiem dla pozycji zawodów, które wykonujemy i naszych podopiecznych.

Beata Kentzer
przewodnicząca Zespołu ds. Jakości Usług Pielęgniarskich i Położniczych
SPSK Nr 1 ACK AMG

XXIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych

POLITYKA GROMADZENIA I PROFILOWANIA ZBIORÓW W POLSKICH BIBLIOTEKACH MEDYCZNYCH W DOBIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH

**zorganizowana pod honorowym patronatem
JM Rektora AMG prof. Wiesława Makarewicza
przez Bibliotekę Główną Akademii Medycznej
w Gdańsku**

**odbędzie się w dniach 21-22 czerwca 2004 r.
w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym hotelu
„Rzemieślnik” w Gdańsku-Jelitkowie**

W PROGRAMIE:

21 czerwca 2004 r.

SESJA I

1. Zmiany jakościowe w gromadzeniu zbiorów wyzwaniem dla nowoczesnej biblioteki naukowej – mgr inż. Anna Grygorowicz, BG AM w Gdańsku
2. Gromadzenie zbiorów w polskich bibliotekach medycznych w latach 2000–2003; analiza wyników ankiety – mgr inż. Anna Grygorowicz, mgr Małgorzata Gorczyńska, BG AM w Gdańsku
3. Konsorcja jako nowy sposób gromadzenia dostępów do światowych zasobów informacji naukowej (historia konsorcjów i czasopism elektronicznych) – mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk, BG AM w Białymstoku
4. Gromadzenie zbiorów czy zapewnienie dostępu do źródeł wiedzy – kierunki działania – dr Jolanta Przyłuska, Biblioteka Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi
5. Strategie rozwijania kolekcji i modelowania polityki gromadzenia zbiorów w świetle doświadczeń Biblioteki Medycznej CM UJ – mgr Anna Uryga, mgr Beata Bator, BM CM UJ w Krakowie
6. Ocena współpracy Biblioteki Głównej AM w Poznaniu z wydawcami i dostawcami literatury polskiej i zagranicznej – mgr Krystyna Nyga, mgr Alicja Strzelecka, BG AM w Poznaniu

SESJA II

1. Perspektywy gromadzenia zbiorów i oceny kolekcji w kontekście powszechnego stosowania mediów elektronicznych w bibliotekach medycznych – mgr Ewa Busse-Turczyńska, mgr Renata Birska, BG AM w Lublinie
2. Washington Research Library Consortium (WRLC) – wspólna polityka gromadzenia zbiorów – mgr Mirosława Modrzewska, BG AM w Gdańsku
3. Problemy standaryzacji w bibliotekach medycznych – mgr Renata Stawińska, BG AM we Wrocławiu

22 czerwca 2004 r.

SESJA III

1. Bibliotekarze wobec ustawy „Prawo zamówień publicznych” – mgr Bolesław Howorka, BG AM w Poznaniu
2. Czy informatyzacja dostępu do zbiorów towarzyszy w bibliotekach medycznych odpowiednia edukacja użytkowników? Wyniki sondażu – dr Barbara Niedźwiedzka, Zakład Informacji Naukowej Instytutu Zdrowia Publicznego CM UJ w Krakowie
3. Centrum Dokumentacji Światowej Organizacji Zdrowia w Głównej Bibliotece Lekarskiej – mgr Iwona Fryzowska-Chrobot, mgr Jolanta Lasocka, GBL w Warszawie
4. Wymiana publikacji jako jedna z form współpracy bibliotek medycznych – mgr Ewa Nowak, BG Śląskiej AM w Katowicach

Materiał polemiczny

List otwarty w sprawie patologii w nauce

i szkolnictwie wyższym

Sytuacja polskiego szkolnictwa wyższego i nauki jest krytyczna. W interesie całego narodu leży uzdrowienie tej niezmiernie ważnej dziedziny życia publicznego, od której w dużej mierze zależy nasza przyszła pozycja w zjednoczonej Europie i na świecie.

Niemal codziennie media donoszą o aferach w środowiskach akademickich i naukowych. Plagiaty są na porządku dziennym, zarówno ze strony studentów, jak i profesorów, ale to co się ujawnia to tylko „wierzchołek góry lodowej”. Kupowanie gotowych prac dyplomowych jest częstą praktyką. Do tego należy dodać ustawianie konkursy na projekty badawcze i fikcyjne konkursy na obsadzenie stanowisk uczelnianych, nierzadko przez członków rodzin akademickich. Powstają co prawda jak grzyby po deszczu akademickie kodeksy etyczne, których jednak nie zamierzają przestrzegać nawet ich twórcy. Rektorzy zwykle pozostają głusi na swe własne apele o uczciwość. Patologia akademicka sięga dna. Piszą o tym na ogół anonimowi członkowie środowiska akademickiego w dyskusjach internetowych oraz nie-anonimowi Polacy pracujący za granicami.

Okazuje się, że pomimo wejścia do UE matura międzynarodowa uprawniająca do przyjęcia na Oksford nie wystarcza, ażeby dostać się na polską uczelnię. Brak habilitacji nie przeszkadza pracy w Harvardzie, podczas gdy w Polsce jest to wymóg uniemożliwiający samodzielną pracę naukową.

Mimo ogromnego bezrobocia, także wśród absolwentów szkół wyższych, a nawet doktorów, kwitnie wieloletowość profesorów fikcyjnie zatrudnianych w wielu szkołach dla produkcji niewiele wartych dyplomów.

Potrzeba zmiany całego systemu nauki i edukacji w Polsce - niestety nie pracują nad tym ani kolejne rządy, ani parlament, ani środowisko polskich naukowców. Potrzeba szerokiej debaty społecznej nad obecnym stanem nauki i edukacji w Polsce, ażeby przełamać opór konserwatywnego lobby profesorskiego i wprowadzić oparty na wzorach anglosaskich system wolnego rynku usług edukacyjnych oraz wolnych i obiektywnych konkursów na finansowanie projektów badawczych z budżetu państwa. Obecny system organizacji i zarządzania nauki w Polsce łączy ze sobą cechy przestarzałego systemu sprzed II wojny światowej z wieloma mocno zakorzenionymi naleciałościami sowieckimi. Jest on głęboko szkodliwy - nie do zaakceptowania przez otwarte na świat młode społeczeństwo. Palący problem stanowi zwiększenie nakładów na naukę zarówno ze źródeł budżetowych, jak i prywatnych.

Tymczasem kolejne pokolenia młodych naukowców emigrują za granicę lub porzucają naukę, co nie jest właściwą perspektywą rozwoju Polski.

W imieniu powstającego Niezależnego Stowarzyszenia na Rzecz Nauki i Edukacji

Józef Wieczorek, Kraków; Cezary Wójcik, Dallas;
Maciej Krzystek, Dublin; Piotr Drabik, Montreal;
Marek Wroński, Nowy Jork; Jerzy Janusz Mosna, Dąbrowa
Górnica; Michael J. Urbanski, Freiburg i. Br.;
Mariusz Skwarczyński, Kyoto; Krzysztof Schmidt-Szałowski,
Warszawa; Zofia Szychowska, Wrocław; Karol Jalochocki,
Warszawa; Jacek Bąbka, Wrocław; Tomasz Strabel, Poznań

18.05.2004

POSIEDZENIA * TOWARZYSTWA

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej

zaprasza na posiedzenie naukowo-szkoleniowe, które odbędzie się 4 czerwca 2004 r. o godz. 12.00 w Klubie Myśliwskim św. Huberta w Gdańsku-Wrzeszczu, ul. Jaśkowa Dolina 114, zgodnie z następującym porządkiem:

1. *Znaczenie diagnostyczne oznaczeń witaminy B₁₂ i kwasu foliowego* – dr n. med. H. Zborowska, Centralne Laboratorium Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie
2. Firma COMESA proponuje bogatą ofertę odczynnikowo-aparaturową.

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego

informuje, że 15 czerwca 2004 r. o godz. 12.00 w sali wykładowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Mikołaja Kopernika w Gdańsku, ul. Nowe Ogrody 1/6 odbędzie się posiedzenie naukowo-szkoleniowe. Tematy szkolenia:

1. *Współczesne leczenie przewlekłych wirusowych zapaleń wątroby u dzieci* – dr A. Liberek z Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii i Onkologii Dziecięcej AMG
2. *Realizacja kalendarza szczepień z wykorzystaniem szczepionek wysoko skojarzonych* – dr B. Biatynicka-Birula z Poradni Konsultacyjnej ds. Szczepień przy Nadmorskim Centrum Medycznym w Gdańsku
3. *Szczepionki firmy Glaxo SmithKline Pharmaceuticals SA* – mgr J. Weisbrodt z firmy Glaxo SmithKline Pharmaceuticals SA w Warszawie.

Oddziały Gdańskie Polskiego Towarzystwa Immunologii Doświadczalnej i Klinicznej, Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików, Polskiego Towarzystwa Anatomicznego, Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów, Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego

zawiadamiają o wspólnym posiedzeniu, które odbędzie się 16 czerwca 2004 r. (środa) o godzinie 13.15 w sali im. Prof. Hillebra, Collegium Biomedicum, ul. Dębinki 1. W programie:

1. Wprowadzenie – prof. A. Myśliwski
2. *Komórki macierzyste – fizjologia i potencjalne zastosowania terapeutyczne* – dr med. P. Trzonkowski, Katedra Histologii i Immunologii
3. *Hodowla i izolacja komórek macierzystych naskórka oraz możliwości ich zastosowania w terapii* – mgr M. Piłkuła, Katedra Histologii i Immunologii
4. *Metody badań komórek macierzystych* – przedstawiciel firmy BD Biosciences.

Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego

zaprasza na zebranie naukowe, które odbędzie się 24 czerwca 2004 r. (czwartek) o godz. 12.00 w sali wykładowej nr 2 Wydziału Farmaceutycznego AMG, al. Gen. J. Hallera 107.

Dr hab. n. farm. P. K. Zarzycki, prof. nzw. z Katedry Biologii Środowiskowej Politechniki Koszalińskiej wygłosi referat **Toksyny Australii cz. 1. Niebezpieczny podwodny świat.**

Wykład będzie połączony z prezentacją zdjęć podwodnych flory oraz fauny Pacyfiku z rejonu Nowej Południowej Walii.

Jest tak wielu lekarzy kochających muzykę EUROPEJSKA ORKIESTRA STUDENTÓW MEDYCYNY

Gdańsk, Poznań 2004 r.

W dniu 16 kwietnia 2004 r. w kościele pw. Bożego Ciała w Gdańsku odbył się koncert wyjątkowy. Po raz pierwszy w Polsce zagrała Europejska Orkiestra Studentów Medycyny (EMSO), pod kierunkiem Davida Banney'a – dyrygenta i wykładowcy na uniwersytecie w Newcastle (Australia). Koncert ten był częścią tegorocznego, dwunastego z kolei, spotkania orkiestry, które w dniach 9–19 kwietnia br. miało miejsce w Poznaniu, zaś w Gdańsku członkowie orkiestry gościli przez dwa dni.

EMSO, czyli European Medical Students' Orchestra jest grupą ok. 60 utalentowanych muzycznie studentów medycyny i lekarzy pochodzących z 18 krajów z całego świata. Powstała w 1993 r. w Würzburgu. Początkowo jako orkiestra kameralna, systematycznie powiększała się i obecnie koncertuje w pełnym symfonicznym składzie. Każdego roku orkiestra spotyka się w innym kraju Europy na wspólnych próbach i koncertach. Dotychczas oklaskiwano ją m.in. we Freiburgu, Oksfordzie, Lublanie, Barcelonie, Sztokholmie, Aberdeen, Bazylei, Porto, Salamance, Budapeszcie i Pradze. Przedsięwzięcia podejmowane przez orkiestrę ściśle wiążą się z działalnością charytatywną.

Pierwszymi Polakami w EMSO byli studenci gdańskiej Akademii Medycznej – Michał Dutka, Kamil Sprengel oraz pisząca te słowa, a także Monika Grajek – absolwentka Akademii Medycznej w Poznaniu. Wydawać się to może nieprawdopodobne, ale historia naszego udziału w EMSO, a w konsekwencji także obecność orkiestry w naszym kraju zaczęła się od... stołówki AMG! Tamże, na tablicy ogłoszeń, w maju 2000 r. przeczytałam ogłoszenie o spotkaniu EMSC (Europejskiego Chóru Studentów Medycyny), które miało odbyć się w Warszawie we wrześniu. Postanowiłam wziąć udział w warszawskiej imprezie, podczas której dowiedziałam się o istnieniu EMSO oraz poznałam organizatorkę spotkania orkiestry w Porto (wiosna 2001 r.). Ponieważ gra na skrzypcach jest mi bliższa niż śpiew, zdecydowałam, że nie mogę „przepuścić” takiej okazji. Moje zgłoszenie zostało przyjęte z entuzjazmem, gdyż poczet członków orkiestry poszerzył się dzięki temu o reprezentantów nowego kraju. W ten oto sposób Wielkanoc 2001 roku wraz z Moniką, Michałem i Kamilem spędziłam w Portugalii. W kolejnych la-

tach wraz z EMSO koncertowaliśmy w Budapeszcie, Pradze, aż wreszcie to my staliśmy się gospodarzami tegorocznego spotkania. Warto zaznaczyć, że o tym, w jakim kraju odbywać się będzie kolejne spotkanie orkiestry decyduje demokratyczne głosowanie, zatem fakt, iż wybór padł na Polskę świadczy o tym, jak wielu członków orkiestry chciało odwiedzić ten wciąż jeszcze „egzotyczny” dla nich kraj.

Zorganizowanie spotkania w Polsce wymagało wiele wysiłku i miesięcy przygotowań. Dzięki zaangażowaniu i ciężkiej pracy Moniki (główniej organizatorki poznańskiej części przedsięwzięcia) i Michała (odpowiedzialnego za pobyt EMSO w Gdańsku) spotkanie EMSO 2004 zakończyło się sukcesem. Gdańska część spotkania orkiestry objęta została honorowym patronatem JM Rektora AMG prof. Wiesława Makarewicza. Ogromnej pomocy udzielili nam także: ksiądz Piotr Krakowiak – dyrektor Hospicjum im. ks. E. Dutkiewicza SAC w Gdańsku, ks. proboszcz parafii pw. Bożego Ciała, który udostępnił nam świątynię na czas koncertu, a także pani Grażyna Sadowska – główna koordynatorka akcji charytatywnej Pola Nadziei. Wszystkim wyżej wymienionym z całego serca dziękujemy.

Koncert EMSO w Gdańsku zainaugurował tegoroczną akcję Pola Nadziei (znaną Gdańszczanom jako Akcja Żonkil), a zebrane podczas niego pieniądze

przeznaczone zostały na rzecz Hospicjum. Muzycy, zaproszeni przez ks. Piotra Krakowiaka, mieli okazję zwiedzić kierowaną przez niego placówkę i zagrać tam koncert muzyki kameralnej. Duże wrażenie na członkach orkiestry wywarły tży wzruszenia w oczach pacjentów. Dla niektórych chorych był to ostatni koncert w ich życiu.

Podczas koncertu symfonicznego w kościele pw. Bożego Ciała wykonane zostały następujące utwory:

- Uwertura fantastyczna Bajka oraz aria Skołuby z opery „Straszny Dwór” Stanisława Moniuszki.
- Bitwa i Pieśń Heleny z suity „Ogniem i mieczem” Krzesimira Dębskiego.
- Koncert d-moll na dwoje skrzypiec Jana Sebastiana Bacha.
- Tańce połowieckie z opery „Książę Igor” Aleksandra Borodina.

Publiczność nie zawiodła. Obecnością swoją koncert uświetnili m.in. JE ks. abp Tadeusz Gocłowski, JM Rektor AMG prof. Wiesław Makarewicz, a także profesorowie naszej Akademii. Wśród publiczności obecnych było też wielu darczyńców i przyjaciół hospicjum. Niestety na koncert przybyło niewiele studentów AMG, choć był to piątkowy wieczór (a może właśnie dlatego...).

Tegoroczne spotkanie Europejskiej Orkiestry Studentów Medycyny zwieńczył koncert w Auli Uniwersytetu im. Adama

Spotkanie po koncercie w Gdańsku, od lewej: profesorowie Olgierd i Mirosława Narkiewiczowie, dyrektor Hospicjum ks. Piotr Krakowiak, stud. Anna Śleszyńska, rektor prof. Wiesław Makarewicz, mama autorki

URONEPTU- NALIA' 2004

Uroneptunalia' 2004 to tradycyjne, ósme z kolei sympozjum zorganizowane przez zespół Kliniki Urologii AM w Gdańsku w ramach działalności Komisji Urologii Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN. Po raz drugi zorganizowaliśmy je na pokładzie „Daru Młodzieży”, statku szkolnego Akademii Morskiej w Gdyni, tym razem w czasie rejsu na trasie Gdynia – Sankt Petersburg – Gdynia w dniach od 30 kwietnia do 8 maja br. Sympozjum miało szkoleniowo-dyskusyjny charakter i dotyczyło szerokiej problematyki współczesnej urologii i chirurgii. Złożyło się nań 6 bloków tematycznych, w ramach których wygłoszono łącznie 16 referatów. W rejsie wzięło udział 120 urologów i chirurgów z całej Polski oraz 14 wykładowców z Gdańska, Łodzi, Warszawy, Bydgoszczy, Katowic, Wrocławia i Bielska-Białej.

W trakcie pobytu w Sankt Petersburgu spotkano się z władzami tamtejszej Szkoły Morskiej, zwiedzano zabytki tego pięknego, obchodzącego w ubiegłym roku trzecieście rocznicę założenia, miasta. Podziwialiśmy Carskie Sioło z bursztynową komnatą i bogactwo Ermitażu. Wspaniała pogoda ze sprzyjającymi

wiatrami pozwoliła na świetny wypoczynek i zasmakowanie morskiej przygody pod żaglami. Uczestnicy przyjęli z aplauzem plany organizatorów, by w przyszłym roku zorganizować kolejne sympozjum w trakcie rejsu na trasie Gdynia – Tallin – Helsinki.

prof. Kazimierz Krajca

Mickiewicza w Poznaniu, miejscu szczególnym dla muzyki polskiej. W nim to bowiem odbywa się m.in. słynny na cały świat Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego. Koncert EMSO spotkał się w Poznaniu z ogromnym zainteresowaniem (biletów zabrakło już na wiele dni wcześniej), program zaś został wzbogacony o Finał IX Symfonii d-moll Ludwiga van Beethovena. Orkiestrze towarzyszyli soliści oraz 150-osobowy chór, złożony z chórów: Akademii Medycznej w Poznaniu, Akade-

mii Muzycznej w Poznaniu i „Medici Pro Musica” z Olsztyna. Przygotowanie chóru było dziełem Przemysława Pałki.

Uroczyste wykonanie „Ody do radości” (*notabene* hymnu UE) było doskonałym podsumowaniem spotkania ludzi z wielu krajów świata, mówiących różnymi językami, których połączyły dwie pasje – muzyka i medycyna. Mariaż tych dwóch dziedzin nie jest czymś niezwykłym. Wiele słynnych kompozytorów, takich jak np. A. Borodin czy M. Rimski-Korsakow, wykonywało jednocześnie zawód lekarza.

Także dyrygent EMSO, David Banney, pracę muzyka godzi z praktyką lekarską – jest praktykującym onkologiem. Tak muzyka, jak i medycyna uprawiane każda z osobna wymagają pełnego zaangażowania i wielu poświęceń. Z tych właśnie względów połączenie tych dziedzin, choć wydawać się może wręcz niemożliwe, jest czymś naturalnym. Korzyści płynące z umiejętności godzenia tych dwóch pasji czerpie zarówno lekarz, jak i jego pacjenci. Muzyka bowiem uwrażliwia, ma terapeutyczny wpływ na psychikę, pozwala oderwać się od codzienności. Może właśnie dlatego jest tak wielu lekarzy kochających muzykę.

Szkoda tylko, że w Polsce tradycja amatorskich orkiestr akademickich nie jest tak powszechna jak w innych krajach Europy, gdzie niemal przy każdej uczelni działa orkiestra symfoniczna. U nas owszem – są liczne chóry akademickie, ale ci, którzy karierę muzyczną poświęcili dla medycyny, prawa czy też innych kierunków, nie mają możliwości kontynuowania swoich zainteresowań grając w orkiestrze. Uczestnicząc w tegorocznym spotkaniu EMSO przekonałam się, jak wielu polskich studentów różnych kierunków gra na instrumentach. Myślę, że gdyby zebrać tych z samego Gdańska utworzyłby się niemały zespół. Może warto by się nad tym zastanowić?

Anna Śleszyńska

Autorka w towarzystwie dyrygenta Europejskiej Orkiestry Studentów Medycyny Davida Banney'a

X SPOTKANIA KARDIO-NEFROLOGICZNE

Asyż, 1–3 kwietnia 2004 r.

Już po raz dziesiąty odbyły się w Asyżu, we Włoszech, spotkania kardio-nefrologiczne, które są wspólnym przedmiotem zainteresowania nefrologów i kardiologów.

Pierwsze z takich spotkań odbyło się w 1987 r. z inicjatywy głównego organizatora i dyrektora konferencji prof. Mario

Timio z kliniki nefrologii w Perugii, pod hasłem „Serce u chorych z niewydolnością nerek leczonych dializą”.

W bieżącym roku hasło przewodnie to: „Pałacy problem chorób sercowo-naczyniowych u chorych z niewydolnością nerek: od epidemiologii do wczesnej hospitalizacji i diagnozy”.

Program naukowy obejmował: patogenezę zmian w naczyniach tętniczych przedstawioną przez dr. Kattlera z Aachen (Niemcy), epidemiologię choroby wieńcowej u chorych dializowanych, którą omawiał prof. Locatelli oraz problem migotania przedsionków u chorych dializowanych, prezentowany przez prof. Volker Wizemana z Giessen (Niemcy). Najnowsze dane wskazują na wysokie ryzyko wystąpienia powikłań sercowo-naczyniowych u chorych w młodym wieku (20–40 rok życia), które jest u chorych dializowanych ponad 100-krotnie wyższe niż u osób zdrowych w podobnym wieku.

Było to spotkanie międzynarodowe, w którym wzięło udział 350 uczestników. Poza reprezentantami Włoch byli też przedstawiciele Francji, Niemiec, Czech, Łotwy, Turcji i Polski.

Lokalizacja zjazdu w pięknym, położonym na zboczu, XI-wiecznym mieście, otoczonym gajami oliwnymi, stwarzała okazję do odwiedzenia miejsc sprzed dziesięciu wieków, pamiętających czasy świętych Franciszka i Klary. Słoneczna, wiosenna pogoda sprzyjała wymianie doświadczeń ze specjalistami z Europy na świeżym powietrzu.

Na zakończenie 3-dniowej konferencji prof. Timio wyraził nadzieję na kolejne spotkanie w tym samym pięknym mieście za dwa lata.

Autorka artykułu z dyrektorem konferencji prof. Mario Timio

dr hab. Maria Dudziak

STUDENCKIE SPOTKANIA GASTROENTEROLOGICZNE

W ostatnią sobotę maja 2004 roku odbyła się pierwsza studencka konferencja poświęcona zagadnieniom z zakresu gastroenterologii oraz endoskopii i chirurgii gastroenterologicznej.

„Studenckie Spotkania Gastroenterologiczne” powstały z inicjatywy studenc-

kich kół naukowych przy Klinikach: Gastroenterologii i Hepatologii oraz Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej Akademii Medycznej w Gdańsku. Patronat naukowy objęli: prof. Andrzej Kryszewski, dr hab. Marian Smoczyński, prof. nzw. oraz prof. Zbi-

gniew Ślodziński. Organizacji podjęli się studenci: Agnieszka Gólska i Łukasz Rojek oraz opiekunowie kół: dr, dr Iwona Marek, Michał Dubowik, Dariusz Zadrozny oraz Justyna Kostro i Walenty Adamonis.

Podczas jednodniowego spotkania przedstawiono 20 studenckich prac z akademii medycznych z całej Polski. Prezentowane były w trzech sesjach tematycznych: gastroenterologia i hepatologia, endoskopia przewodu pokarmowego oraz chirurgia gastroenterologiczna. Każdą sesję rozpoczynały wykłady z danej dziedziny. Ponadto uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach pn. „Termoablacja guzów wątroby”, przeprowadzonych przez dr. Zadrozny oraz dr. Adamonisa. Po wyczerpujących zmaganiach naukowych wszyscy uczestnicy spotkali się w Sopocie.

Organizatorzy mają wielką nadzieję, iż „Studenckie Spotkania Gastroenterologiczne” będą odbywały się cyklicznie.

Organizatorzy konferencji, od lewej: Ł. Rojek, dr M. Dubowik, dr I. Marek, dr D. Zadrozny, dr J. Kostro, dr W. Adamonis

XII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA STUDENTÓW I MŁODYCH LEKARZY

W dniach 6–8 maja 2004 roku w Akademii Medycznej w Gdańsku odbyła się XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa Studentów i Młodych Lekarzy.

Konferencja jest organizowana corocznie przez Studenckie Towarzystwo Naukowe AMG i stanowi główne przedsięwzięcie organizacyjne Towarzystwa. Jest ono realizowane dzięki poświęceniu i społecznej pracy członków STN, przy czym zazwyczaj skład Komitetu Organizacyjnego konferencji pokrywa się ze składem Zarządu STN AMG w danym roku. W tym roku od reguły tej nie było wyjątku.

Zorganizowanie konferencji było możliwe wyłącznie dzięki wsparciu życzliwych Studenckiemu Towarzystwu Naukowemu osób, do których należy zaliczyć w szczególności kuratora STN AMG prof. Michała Woźniaka, a także rektora AMG prof. Wiesławę Makarewicz, prorektora ds. dydaktyki prof. Bolesława Rutkowskiego, prorektora ds. nauki prof. Romana Kaliszana, dziekana WL prof. Janusza Morysia, dziekana Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG–AMG prof. Jacka Bigdę, prof. Andrzeja C. Składanowskiego.

Honorowy patronat nad konferencją sprawowany był przez: Okręgową Izbę Lekarską w Gdańsku, reprezentowaną przez przewodniczącą dr Barbarę Sarankiewicz–Konopkę, marszałka województwa pomorskiego Jana Kozłowskiego, prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, Polskie Towarzystwo Biochemiczne, reprezentowane przez przewodniczącą prof. Jolantę Barańską.

Konferencja z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Corocznie zapraszani są na nią wybitni naukowcy, którzy uświetniają ją wykładami o tematyce odpowiadającej najbardziej aktualnym medycznym i naukowym problemom. W tym roku gościli wykładowcy z Włoch i Niemiec:

- profesor Giancarlo Falcioni z uniwersytetu w Camerino, wybitny specjalista w zakresie biologii starzenia, który opracował oryginalną metodę separacji erytrocytów różniących się wiekiem biologicznym i zbadał korelację wieku komórek z zawartością kwasu DHA, którego ilość rośnie w błonach erytrocytów zdrowych stulatków – wygłosił wykład inauguracyjny im. prof. Mozołowskiego (na sali wykładowej jego imienia). Temat wykładu *Trout erythrocyte as cellular model to study ageing processes*
- profesor Enrico Bertoli z uniwersytetu w Anconie – jego wykład dotyczył wpływu diety śródziemnomorskiej na zdrowie populacji. Obserwuje się, iż optymalna dieta śródziemnomorska zawierać powinna dużo owoców morza (wielonienasycone kwasy tłuszczowe w tym DHA) oraz oliwy z oliwek (zdrowy kwas olejowy), a także czerwone i białe wino zawierające resweratrol – substancję przedłużającą życie. Tytuł wykładu *Mediterranean diet, lifestyle and health*
- profesor Lucedio Greci z uniwersytetu w Anconie mówił o możliwościach wykorzystania przeciwutleniaczy, które niezbędne są dla utrzymania zdrowia i kondycji *Mechanisms of action of natural and synthetic antioxidants. Reactive oxygen and nitrogen–oxygen species in biology*
- profesor Ewa Bober z Halle wygłosiła niezwykle interesujący wykład dotyczący wykorzystywania zwierząt transgenicznych jako modelu chorób człowieka *The laboratory mouse as a model to study pathogenic processes and to develop new therapeutic approaches in humans*.

Ponadto w programie konferencji znalazły się warsztaty o interesującej tematyce, które przygotowali:

- mgr inż. Maryla Adamowicz – *VI program ramowy Unii Europejskiej – stypendia Marii Skłodowskiej–Curie dla doktorantów*
- mgr Beata Kalińska–Błach – *DNA degradation in the conditions of oxidative stress*
- przedstawiciel firmy Interpolska – Andrzej Twardowski – *Obowiązkowe i dobrowolne ubezpieczenia OC dla lekarzy*.

Wstęp na obrady i wszystkie wymienione wydarzenia był wolny, więc skorzystało z niego szerokie grono studentów trójmiejskich uczelni. Jak co roku konferencja przyciągnęła do Gdańska wielu studentów medycyny i młodych lekarzy z całej Polski i Europy i w ten skromny sposób – mamy nadzieję – Studenckie Towarzystwo Naukowe AMG przyczyniło się do promocji naszego miasta i regionu.

W tegorocznej konferencji wzięło udział 235 uczestników, wśród których liczną, 50-osobową grupę stanowili słuchacze dziennych studiów doktoranckich AMG, którzy prezentowali dorobek dwuletniego okresu swojej pracy naukowej. Ponadto, w trakcie konferencji tezy przygotowywanych prac magisterskich zaprezentowali studenci Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG–AMG. Pozostali uczestnicy prezentujący rezultaty swoich prac naukowych – studenci i młodzi lekarze – przyjechali do Gdańska z różnych uczelni medycznych Polski i Europy. Wzorem lat ubiegłych, liczną grupę stanowili studenci z Rumunii. Przybyli także młodzi adepci nauki z Grodna, pod opieką dr. Andrzeja Szpakowa z Katedry Medycyny Sportowej uniwersytetu grodzieńskiego. Uczestnikami tegorocznej konferencji byli także studenci ze Skandynawii i Niemiec, przebywający w Gdańsku na stypendium w ramach programu Socrates–Erasmus.

Uczestnicy konferencji zaprezentowali łącznie 206 prac, w zdecydowanej większości samodzielnych, oryginalnych projektów badawczych, których wysoki poziom jest godny podkreślenia. Oczywiście multimedialna forma prezentacji dodatkowo uatrakcyjniła przedstawiane zagadnienia. Prezentowane prace zostały pogrupowane w 12 tematycznych sesjach: 1. medycyna wewnętrzna, 2. kardiologia, 3. pediatria i medycyna perinatalna, 4. neurologia i psychiatria, 5. chirurgia, 6. zdrowie publiczne,

W KLINICE CHIRURGII KLATKI PIERSIOWEJ AMG

STUDENTKI PIELĘGNIARSTWA BLIŻEJ OPEROWANYCH CHORYCH

6 kwietnia 2004 r. odbyło się kolejne spotkanie członków Stowarzyszenia Ludzi Wyleczonych z Raka Płuca z pacjentami Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej. Członkowie Stowarzyszenia, tj. pacjenci i personel, regularnie spotykają się celem wspólnego wsparcia operowanych chorych oraz wymiany informacji dotyczących rehabilitacji i różnorodnych form wypoczynku. Tym razem spotkaniu towarzyszyła radość nadchodzących świąt Wielkiej Nocy. Przy wielkanocnym stole zasiedli byli i obecni pacjenci Kliniki. Po powitaniu zebranych gości przez prof. Jana Skokowskiego było dzielenie się jajkiem – symbolem życia i odrodzenia. W uroczystości brał także udział ks. Władysław, uświetniając swoją osobą spotkanie.

Po raz pierwszy, w spotkaniu wzięły udział studentki z Koła Pielęgniarstwa Chirurgicznego, prowadzonego przez dr Janinę Książek. Studentki czynnie włączyły w uaktywnianie pacjentów, informując m.in. o możliwości nawiązania kontaktu z Uniwersyteciem Trzeciego Wieku. Przygotowały również materiały dotyczące różnych form rekreacji poprzez przedstawienie najnowszych ofert kino-

wych, teatralnych itp. Spotkanie upłynęło w miłej świątecznej atmosferze, pełnej otwartości i wzajemnej życzliwości.

Agnieszka Kruk
studentka II roku Oddziału Pielęgniarstwa AMG

7. stomatologia, 8. nauki podstawowe, 9. biochemia i genetyka, 10. varia, 11. sesja sprawozdawcza dziennych studiów doktorskich, 12. sesja sprawozdawcza magistrantów biotechnologii UG-AMG.

Prezentowane prace podlegały ocenie przez jury, w skład którego wchodził pracownicy naukowcy AMG oraz przedstawiciele Okręgowej Izby Lekarskiej. W każdej spośród sesji 1–10 nagrodzono najlepszą pracę oraz wyróżniono trzy inne. Główne nagrody zostały ufundowane przez:

- JM Rektora AMG w sesjach: kardiologia, neurologia i psychiatria, nauki podstawowe, biochemia i genetyka oraz varia
- Okręgową Izbę Lekarską w Gdańsku w sesjach: medycyna wewnętrzna, pediatria i medycyna perinatalna, chirurgia oraz stomatologia
- Marszałka Województwa Pomorskiego w sesji zdrowie publiczne.

Ponadto Prezydent Miasta Gdańska uhonorował specjalną nagrodą najlepszą pracę przygotowaną przez studenta wywodzącego się z gdańskiej Uczelni.

Konferencja odbyła się w nowym budynku Medycyny Sądowej AMG. Budynek dostatecznie duży, aby pomieścić wszystkich uczestników i jednocześnie dostatecznie mały, aby zachować przyjazną i kameralną atmosferę, okazał się być wprost wymarzone miejsce na tego rodzaju przedsięwzięcie. Estetyczne, przestronne i nowoczesnie wyposażone wnętrza były niepodważalnym atutem konferencji.

W trakcie przygotowań do konferencji wdrożono wiele nowych technik, które będą z powodzeniem służyły w kolejnych latach organizatorom następnych edycji. Rejestracja uczestników i abstraktów odbywała się wyłącznie za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej konferencji: www.issc.amg.gda.pl.

Oprawa graficzna strony oraz system rejestracji są dziełem profesjonalistów zatrudnionych w tym celu dzięki uprzejmości

Uczelni. Podobnie rzecz się ma z ujednoliconym projektem graficznym wszystkich materiałów konferencyjnych, w tym plakatów, książek abstraktów i toreb.

Uroczystość ogłoszenia wyników rywalizacji, rozdanie nagród i pożegnalne grill-party odbyły się w centrum konferencyjno-hotelowym ALMA na Wyspie Sobieszewskiej. Liczymy na to, że urok wyspy podziałał na uczestników konferencji na tyle skutecznie, że zechcą kiedyś jeszcze odwiedzić nasz region.

Sukces tegorocznej konferencji jest dla nas źródłem tym większej radości, że jest on owocem pracy stosunkowo niewielkiej grupy zapaleńców, którzy społecznie, w czasie wolnym od zajęć na uczelni i nauki do licznych egzaminów, zorganizowali i przeprowadzili konferencję.

Skład komitetu organizacyjnego: Jarosław Kobiela – przewodniczący, Paulina Kryger, Szymon Budrejko, Jarosław Meyer-Szary, Anna Janczukowicz.

Dodatkowo, w trakcie konferencji swoim czasem i pracą służyli koordynatorzy poszczególnych sesji, studenci AMG, spośród których za szczególny wysiłek należy wyróżnić pierwsze cztery osoby spośród wymienionych: Marcin Sieczkowski, Tomasz Marjański, Dorota Bartoś, Rafał Nowakowski, Bartłomiej Łukasz, Grażyna Hintz, Joanna Jassem, Dawid Szymański, Tomasz Borkowski, Magdalena Wyganowska, Michał Chmielecki.

Podsumowując, organizatorzy XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej Studentów i Młodych Lekarzy wyrażają głęboką nadzieję, że to międzynarodowe spotkanie młodych naukowców z polskimi i światowymi autorytetami nauki pozostanie niezapomnianym doświadczeniem dla jego uczestników, a jego niezwykle atrakcyjna forma wyznaczy standard na kolejne lata.

Cieszymy się, że nakładem naszej pracy zorganizowane zostało w Gdańsku prawdziwe święto nauki i medycyny.

Szymon Budrejko

„Coś z niczego”, czyli efekty naszej pracy..

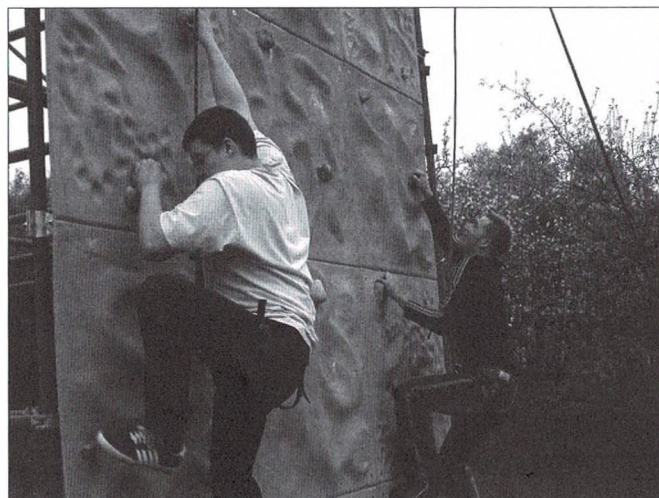
Tegoroczne Medykalia trwały od 4 do 8 maja. Było to 5 dni wypełnionych rozrywką, nauką, kulturą i sztuką. Bogaty program artystyczno-naukowy, jaki powstał przy współpracy Uczelnianego Samorządu Studenckiego, IFMSA-Poland, STN i AZS pozwolił ogromnej części studentów odetchnąć przed kolejną sesją, innym dał możliwość wykazania się naukowo, sportowo, bądź artystycznie, a osobom spoza Akademii umożliwił poznanie naszego środowiska, gdyż ważnym elementem była integracja trójmiejskich uczelni.

Akademia Medyczna zainaugurowała trójmiejskie Juwenalia 2004 i obok przedstawicieli innych uczelni 6 maja odebraliśmy symboliczny klucz do bram miasta na znak przejścia przez studentów władzy. Odbędzie się wówczas uroczysta parada na Długim Targu połączona z zawodami kajakarskimi na Motławie. Jednak 6 maja był już niemalże półmetkiem Medykaliów. 4 maja (wtorek) odbył się turniej wspinaczki skałkowej zorganizowany przy pomocy przedstawicieli firmy Red Bull, połączony z imprezą na świeżym powietrzu, do której muzykę mixowali DJ's SB, Mira El Toro, Mikam i Tekk. Chętnych do wspinania nie brakowało, zarówno pań jak i panów, a boisko tętniło życiem do późnych godzin nocnych. 5 maja odbył się nocny przegląd filmowy, czyli „Kino pod Gwiazdami” i mimo deszczowego dnia tawki były wypełnione po brzegi (tu należą się słowa uznania dla wytrwałych, którzy obejrżeli wszystkie trzy filmy).

Medykalia ruszyły na dobre 6 maja; od wczesnych godzin popołudniowych w kawiarni „U Źródła” można było zaczerpnąć łyk sztuki na IV Wystawie Sztuki Studenckiej „Świat przez obiektyw”, następnie odbyło się otwarcie XII Międzynarodowej Studenckiej Konferencji Naukowej, w ramach której przez trzy dni prowadzone były wykłady i prezentacje na różnorodne tematy.

Kolejnym punktem był wykład dr. Kuby Sienkiewicza, lekarza i muzyka, na temat prowadzonej przez niego praktyki neurologicznej. Wykład przyjęto z ogromnym aplauzem. Z kolei wieczór zarezerwowany był już wyłącznie na rozrywkę, zaczęło się od występów kabaretów, pokazu amatorskich filmów komediowych, a skończyło na występie Noviki z zespołem Futro. Ogromna frekwencja i muzyka sprawiły, że był to bardzo udany wieczór, wielu z nas zachowa go w pamięci na długo.

7 maja (piątek) wypełniony był zarówno wykładami naukowymi (odbyła się konferencja „Kiedy krzywdzone jest dziecko”), jak i zawodami sportowymi, w ramach których studenci brali udział w wyścigu łózek szpitalnych, biegu z noszami itp., natomiast noc należała do białych fartuchów, a raczej osób w nie ubranych. White Fartuch Party jest już tradycyjną zabawą

adeptów medycznych kierunków, a tegoroczne, „refundowane przez NFZ” drinki i nagrody w konkursach typu zszywanie ran-nego banana, sprawiły, że zabawa była nieporównywalnie lepsza niż w zeszłych latach.

8 maja (sobota) przebiegł pod znakiem promocji zdrowia na boisku Wydziału Farmaceutycznego. Władze Uczelni walczyły ze studentami w meczu piłki nożnej, który, niestety, studenci, mimo przewagi kondycyjnej, przegrali wynikiem 3:0. Natomiast Długi Targ opanowany został przez przyszłych lekarzy, farmaceutów, fizjoterapeutów i pielęgniarki promujących zdrowy tryb życia. Całe popołudnie należało do zainaugurowanego przejazdem rowerowym przez Gdańsk I Rowerowego Dnia Promocji Zdrowia, w ramach którego odbyły się pokazy ratownictwa, porady nt. profilaktyki chorób. Na osiedlu studenckim powoli rozgrzewała się atmosfera przed koncertem. Jako supporty wystąpiło wiele trójmiejskich zespołów: Milczenie Owiec, Who Cares, Breph, Senex, Drewno from Las, Freak of Nature, Mandala. Zwieńczeniem całych Medykaliów był koncert dwóch pokoleń: Fisza i Voo Voo; na tej samej scenie wystąpili ojciec i syn prezentujący zupełnie inne style muzyczne, choć obaj bardzo popularni. Mimo ulewy i zimna znalazło się wielu fanów ich muzyki, a bisy przeciągnęły się do 2.00 w nocy.

Podsumowując, tegoroczne Medykalia były, jak zresztą każ-de do tej pory, wyjątkowe, w opinii wielu studentów najlepsze, ale każdy ma swoich faworytów. Mimo nieprzychylniej pogody frekwencja była ogromna. Jako Samorząd mamy nadzieję, że nasza całoroczna, niesamowicie energochłonna praca nie poszła na marne, a efekty są bardzo pozytywne.

Nasi sponsorzy, którym bardzo serdecznie dziękujemy, to przede wszystkim:

TUIR CIGNA STU SA Oddział w Gdańsku, RESERVED, Browar Okocim oraz Klub Medyk, Miasto Gdańsk, Składnica Medyczna LSM, Gambro Poland, Janssen-Cilag, Radmor, Ekotrade, Toi Toi, Sietom, Complexs ad, F&T, T.S. Transped Sp. z o.o., Cinema City Krewetka, Dar Natury, R&M Plettac, Interia.pl

Patroni medialni:

Gazeta Wyborcza, Radio HitFM, Metropol, Gazeta Studencka Dlaczego, Trójmiasto.pl, Korba.pl.

Kierujemy też ukłon w kierunku Władz Uczelni oraz Miasta i honorowego patronatu, który sprawowali:

**Rektor AMG, prof. Wiesław Makarewicz
Prezydent Gdańska, Paweł Adamowicz
Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku**

bez ich pomocy nie bylibyśmy w stanie nic zrobić. Dziękujemy również studentom, którzy nam pomagali, mamy też nadzieję na dalszą współpracę.

Marta Powroźnik
USS AMG

Wiadomość specjalna z dnia 1 czerwca 2004 r.

ULICE GDAŃSKA ZABLOKOWANE PRZEZ WOLONTARIUSZY HOSPICIJUM

W słoneczne przedpołudnie 1 czerwca parking Domu Hospicyjnego wypełnił się nadzwyczajnymi gośćmi. Ponad 1000 przyjaciół Hospicjum – uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich oraz ich wychowawcy i nauczyciele przyjęli zaproszenie na niezwykle obchody Dnia Dziecka i tłumnie zjawili się w Gdańsku-Wrzeszczu.

Fundacja Hospicyjna wraz z Ośrodkiem Szkolenia Piłkarskiego Lechia Gdańsk oraz Szkołą Podstawową Nr 15 zorganizowały marsz i festyn, by w ten sposób podziękować wolontariuszom – uczestnikom akcji „Żonkil kwiatem nadziei dla Hospicjum”. Niektórzy wolontariusze po raz pierwszy widzieli Hospicjum, dla którego rozdawali w kwietniu żonkile, inni czuli się wśród nas jak u siebie, bo już kilkakrotnie gościli w naszym domu.

Dzieciom święto kojarzy się z zabawą i balonami, których podczas marszu nie mogło zabraknąć – każdy z wolontariuszy otrzymał przynajmniej jeden balon. Atmosferę święta podniosła parada orkiestry wojskowej z uroczymi tamburmajorkami. Ze specjalnego podnośnika wykonano zdjęcie całej grupy wolontariuszy na tle Domu Hospicyjnego.

Około godziny 10 wyruszył „Marsz dla Hospicjum”. Trakt Konny wypełnili wolontariusze, niosący balony w kolorze żółtym – barwie symbolizującej Hospicjum i Fundację Hospicyjną. W

marszowym tempie Orkiestry Morskiego Oddziału Straży Granicznej pochód kroczył w kierunku stadionu Lechii. Tam czekały na dzieci konkursy i zabawy sportowe, poprzedzone wypuszczeniem balonów i tradycyjnym okrzykiem „uwolnij nadzieję”. Festyn zakończył mecz pomiędzy Lechią a drużyną wolontariuszy i przyjaciół Hospicjum. Nasi strzelili pierwszego gola, a zacięty i wyrównany mecz zakończył się wynikiem 3:4. Podczas meczu, a jeszcze bardziej przy losowaniu nagród dla uczestników festynu emocje sięgały zenitu, publiczność reagowała żywiołowo, a Ksiądz Dyrektor stracił głos, komentując mecz i prowadząc z wolontariuszkami oraz nauczycielami festyn dla małych wolontariuszy.

Po raz drugi „Marsz dla Hospicjum” przeszedł ulicami Gdańska. Chociaż na chwilę zablokowaliśmy ruch, nie usłyszeliśmy ani jednego klaksonu, a cała masa uśmiechów, życliwych pozdrowień i zainteresowania przechodniów pokazała po raz kolejny, jak wielu przyjaciół ma gdańskie Hospicjum. Najwspanialszym z nich – małym wolontariuszom podziękowaliśmy w ich święto za entuzjazm, którym wspierają dzieło Hospicjum.

Lidia Ewa Roguska
ks. Piotr Krakowiak SAC

